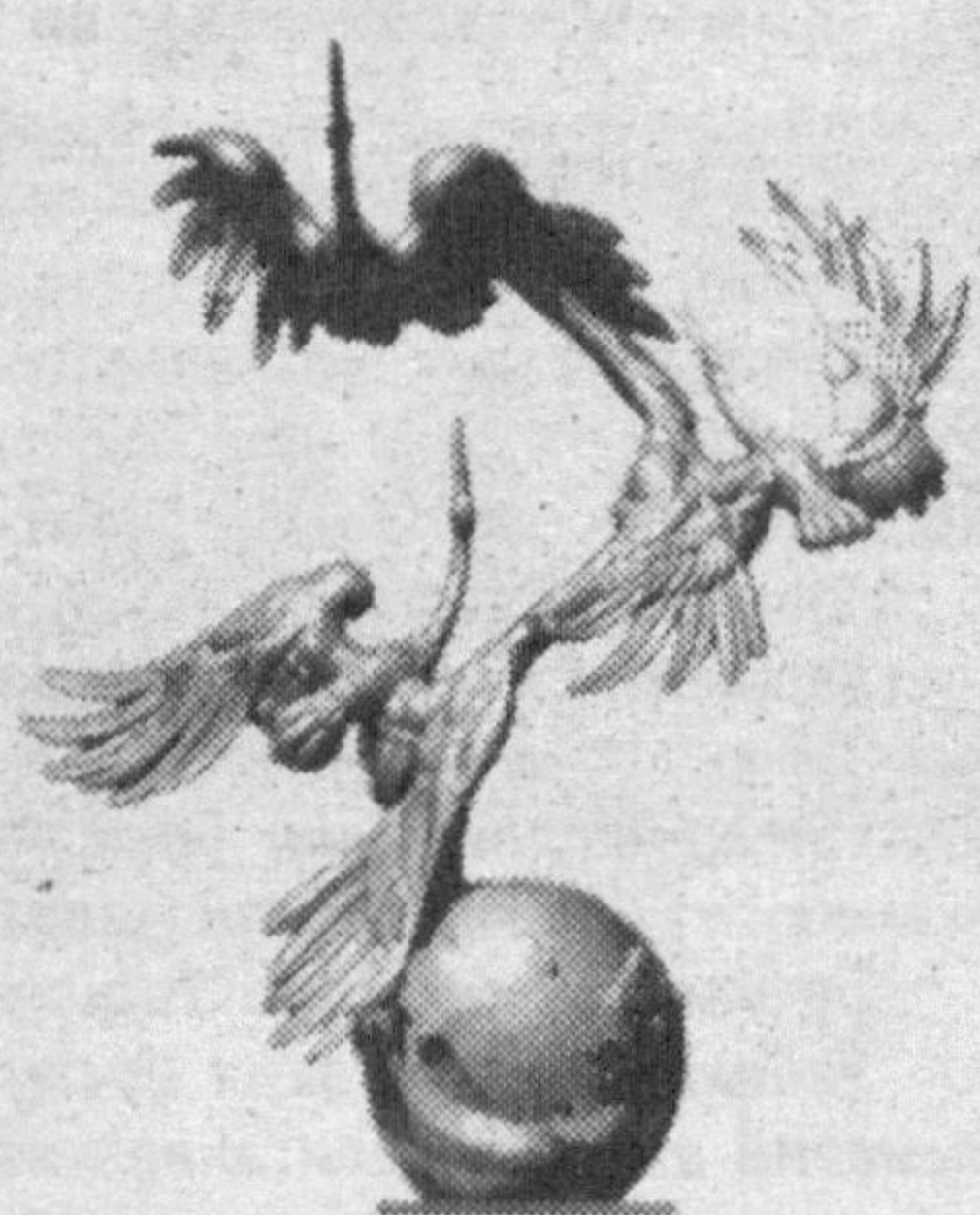


Амирнинг олтинлари қаерда?

11-бет



Ishonch

*Insonga naf
keltirish —
oliy baxt*

2008-yil 6 mart

№ 29 (2442)

payshanba

Ijtimoiy-iqtisodiy gazeta



Gazeta 1991 yil 21 martdan chiqra boshlagan

*Кўкламоғим,
кўкитидан бер, бир имомим*

Бугунги сонда:

Касаба уюшма ҳаёти

Масъулият ва
ташаббус

2-бет

Мактуб йўлга чорлади

Товон пули қачон
тўланади?

3-бет

Мулоҳаза

Маънавият
сабоқлари

4-бет

Митти тадқиқот

Аждодларимиз
баҳайбат
бўлишганми?

5-бет

Суд очерки

Нафс гирдоби

6-бет

Мозийга назар

Бухоро амирининг
ғазнаси

11-бет

Спорт

Адашлар

14-бет

ШУНИНГДЕК...

Энг қайноқ спорт
янгилеклари, энг муқаммал
TV дастур, сканворд ва
бошқа қизиқарли мавзулар
билан танишасиз.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИИШ ҲАҚИ, ПЕНСИЯЛАР, СТИПЕНДИЯЛАР ВА
ИЖТИМОЙ НАФАҚАЛАР МИҚДОРINI
ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА

Республика аҳолисининг даромадлари ва турмуш даражасини янада муттасил ошириб бориш, фуқароларга ижтимоий маддани кучайтириш мақсадида:

1. 2008 йилнинг 1 апрелидан бошлаб бюджет муассасалари ва ташкилотлари ходимларининг иш ҳақи, стипендиялар, пенсиялар ҳамда ижтимоий нафақалар миқдори ўрта ҳисобда 1,12 баравар оширилсин.

2. 2008 йилнинг 1 апрелидан бошлаб Ўзбекистон Республикаси ҳудудида энг кам:

иш ҳақи - ойига 20 865 сўм;
ёшга доир пенсиялар - ойига 41 330 сўм;

ягона тариф сеткаси бўйича бошланғич (нулинчи) разряд - ойига 20 865 сўм;

болалиқдан ногиронларга бериладиган нафақа - ойига 41 330 сўм;

зарур иш стажига эга бўлмаган кекса ёшдаги ва меҳнатга лаёқатсиз фуқароларга бериладиган нафақа ойига 25 030 сўм миқдорида белгилансин.

3. Белгилаб қўйилсинки, иш ҳақига қўйиладиган устама ва қўшимча ҳақларнинг барча турлари, шунингдек пенсиялар, икки ёшгача бўлган болаларни тарбиялаётган оналарга, болали оилаларга бериладиган нафақалар ҳамда энг кам иш ҳақига нисбатан белгиланган компенсация ва бошқа тўловлар 2008 йилнинг 1 апрелидан бошлаб мазкур Фармонда белгиланган энг кам иш ҳақи миқдорида келиб чиққан ҳолда амалга оширилади.

4. Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги вазирликлари, идоралар, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари, бюджетдан молияланадиган ташкилот

ҳамда муассасалар билан биргаликда пенсиялар, нафақалар, стипендиялар, бюджет муассасалари ва ташкилотлари ходимларининг лавозим маошлари миқдорини мазкур Фармон қоидаларидан келиб чиққан ҳолда ўз вақтида қайта ҳисоблаб чиқишни таъминласин.

5. Бюджет муассасалари ва ташкилотлари ходимларининг иш ҳақи, пенсиялар, нафақа ва стипендияларнинг оширилиши билан боғлиқ ҳаражатлар республика Давлат бюджети ва Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ҳисобидан амалга оширилсин.

6. Хўжалик ҳисобидаги корхона ва ташкилотлар 2008 йилнинг 1 апрелидан бошлаб мазкур Фармонда белгиланган энг кам иш ҳақига мувофиқ, ишлаб чиқариш самардорлигини ошириш ва меҳнат сарфини камайтириш ҳисобига иш ҳақи миқдорини оширсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2007 йил 23 октябрдаги ПФ-3931-сонли Фармони (7-банди истисно қилинган ҳолда) 2008 йилнинг 1 апрелидан бошлаб ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

8. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги бир ой муддатда қонун ҳужжатларига ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгариш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

9. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ш.М.Мирзиёев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2008 йил 5 март

Наврўз нафаси

Кир-адирларда баҳор даракчиси
— илк чечаклари сабза ўриб,
ёқимли шабада эса бошлади. Кун
кеча ёғиб ўтган кўклар ёмғири дов-
дарахтларни гўбдордан тозалаб
атроф муҳитни мусаффо айлаган.

Ҳар кўртада
шивирлар баҳор...

— Қадим замонлардан бери Наврўзи олам баҳор ва деҳқончилик байрами сифатида нишонлаб келинган, — дейди агросаноат мажмуи ходимлари касабаси Тўйчи Жуманов. — Вилоятимиз маркази улғў айём кунларида янада чирой очиб гўзаллашади.

Қаршиликлар йил бошидан бери икки марта умумхалқ ҳашари ўтказиб маҳалла ва кўчаларни тартибга келтирдилар. Шаҳар кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш бўлими бошлиғи Бекбўта Абруевнинг таъкидлашича, 200 мингдан ортиқ манзарали дарахт кўчатлари ўтказилди. Вилоят марказининг Мустақиллик майдони, Ўзбекистон, Шибоев, Жайхун кўчалари атрофига манзарали гуллар экилди.

Ободонлаштириш вилоятнинг бош дарвозаси — аэропортдан бошланиб маҳаллаларга ёйилди. Роғузор, Хонтепа, Дарвозитан, Самарқанд, Наврўз маҳаллари ҳудудидаги қуриган кўчатлар ўрнига янгилари экилди. Кўкаламзорлаштириш бошқармасига 30 гектарлик майдон ажратилиб, мевали ва манзарали дарахт кўчатлари етиштиришга киришилди.

Воҳанинг Шаҳрисабз, Китоб, Яккабўғ, Ғузор, Миришкор, Касби туманларида боғлар парвариши қизғин олиб борилаёпти. Вилоят ўрмон хўжалигидан маълум қилишларича, жорий йил баҳорида 2 миллион тупдан зиёд кўчат тайёрлаб қўйилди.

Наврўз байрамига тайёргарлик юрти-мизда ҳамжиҳатлик, меҳр-оқибатни мустаҳкамлашга хизмат қилаёпти.

Ўз мухбиримиз

7 кун
янгиликлари

28 феврал

Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлигида мамлакатимиз аҳолиси ва ҳудудларини фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилишда тегишли вазирлик ва идоралар билан оммавий ахборот воситалари ҳамкорлигининг ўрни ва аҳамиятига бағишланган давра суҳбати бўлиб ўтди. Тадбир Ўзбекистон мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликлари кўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди ҳамда Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси билан ҳамкорликда ташкил этилди.

29 феврал

Ўзбекистон мудофаасига қўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилоти марказий кенгашининг кенгайтирилган ҳайъати йиғилиши бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Исроил Каримовнинг Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги «Инсон манфаатлари устуворлигини таъминлаш — барча ислохот ва ўзгаришларимизнинг бош мақсадидир» маърузасида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш ва ташкилотнинг 2007 йилги фаолияти якунларига оид масалалар муҳокама этилди.

1 март

Пойтахтимизда Ўзбекистон халқ шоираси Зулфиянинг ҳайкали очилди. Юртбошимизнинг мунис ва меҳнаткаш, ҳаётнинг ҳар қандай сурон ва тўфонлари қаршисида ўзини йўқотмай, сабр-тоқат ва шукроналик билан яшайдиган ўзбек аёли, ўзбек шоирасининг тимсоли акс этиши керак, деган гояси Ўзбекистон халқ рассоми, ҳайкалтарош Равшан Миртожиев ишлаган ҳайкалда тўла ифода этилган. Баҳорнинг илк кунини — Зулфия таваллуд топган айёмда ардоқли шоира ҳайкали ўрнатилган хиёбон байрамона кўрка бурканди. Бу ерга давлат ва жамоат ташкилотлари раҳбарлари, шоир ва ёзувчилар, Зулфия номидаги Давлат мукофоти совриндорлари, шоиранинг мухлислари ва фарзандлари, жамоатчилик вакиллари йиғилди.

3 март

Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси томонидан 8 март — Халқаро хотин-қизлар кунига бағишлаб «Олимпия шон-шухрати» музейида ташкил этилган учрашувга республика даражасидаги ва халқаро мусобақаларда голибликни қўлга киритган спортчи қизлар, пойтахтимиз маҳаллалари, хотин-қизлар қўмиталари фаоллари, талаба ёшлар таклиф этилди.

4 март

Пойтахтимиздаги Миллий санъат марказида «Болажонлар — ширинтойлар» болалар модаси республика фестивали бошланди. 2008 йил — Ёшлар йилига бағишланган ушбу тадбир «Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми» жамғармаси ҳамда «Осиё рамзи» Ўзбекистон модельерлар уюшмаси ҳамкорлигида ташкил этилди.

5 март

«Энг иқтидорли ёш истеъмолчи — 2008» республика кўриктанловининг Қашқадарё вилоят босқичи бўлиб ўтди. Унда шаҳар ва туманлардаги академик лицей ва касб-хунар коллежлари ўқувчиларидан иборат 30 нафар йигит-қизлар иштирок этишди.

Тадбир



Масъулият ва ташаббус

Ҳар қайси миллат, аввало, ўз фарзандлари қиёфасида, ўсиб келаётган ёш авлод тимсолида шу халққа хос хусусият ва фазилатларни намоён этадиган, унинг азалий орзу-умидларини рўёбга чиқарадиган буюк кучни кўради. Шу маънода ёшларнинг ижтимоий-иқтисодий, ҳуқуқий манфаатларини ҳимоялаш давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишларидан бири этиб белгиланганини алоҳида таъкидлаш жоиз. Бу вазифаларни амалга оширишда касабасаларнинг ўзига хос ўрни бор.

Тошкент тумани ижтимоий-иқтисодий касб-хунар коллежиди Таълим ва фан ходимлари касабасалари Тошкент вилояти кенгаши томонидан «Ўқув муассасаларида ёшларни ижтимоий-иқтисодий, ҳуқуқий ҳимоялаш» мавзусида ўтказилган илмий-амалий конференцияда бу ҳақда атрофлича фикр юритилди.

— Ёшларимизнинг халқаро фан олимпиадаларида қатнашиб юқори натижага эришадигани, жаҳондаги нуфузли олий ўқув юртиларида таълим олаётгани, халқаро спорт мусобақаларида Ўзбекистон шаврини муносиб ҳимоя қилаётгани юртимизда уларга кўрсатилаётган ғамхўрликнинг маҳсулидир, — дейди таълим ва

фан ходимлари касабаси уюшмаси Тошкент вилояти кенгаши раиси Ш.Дехқонов. — Албатта, ёшлар ўзлари учун яратилаётган шарт-шароитлардан унумли фойдаланиб, юрт ишончини оқлашмоқда.

Ёшларнинг манфаатларини ҳимоя қилиш, ҳуқуқий саводхонлигини ошириш, самарали меҳнат қилиши учун шароит яратиш касабаси уюшмаларининг энг муҳим вазифаларидан ҳисобланади. Бу борадаги фикр-мулоҳазалар конференция иштирокчиларини бефарқ қолдирмади.

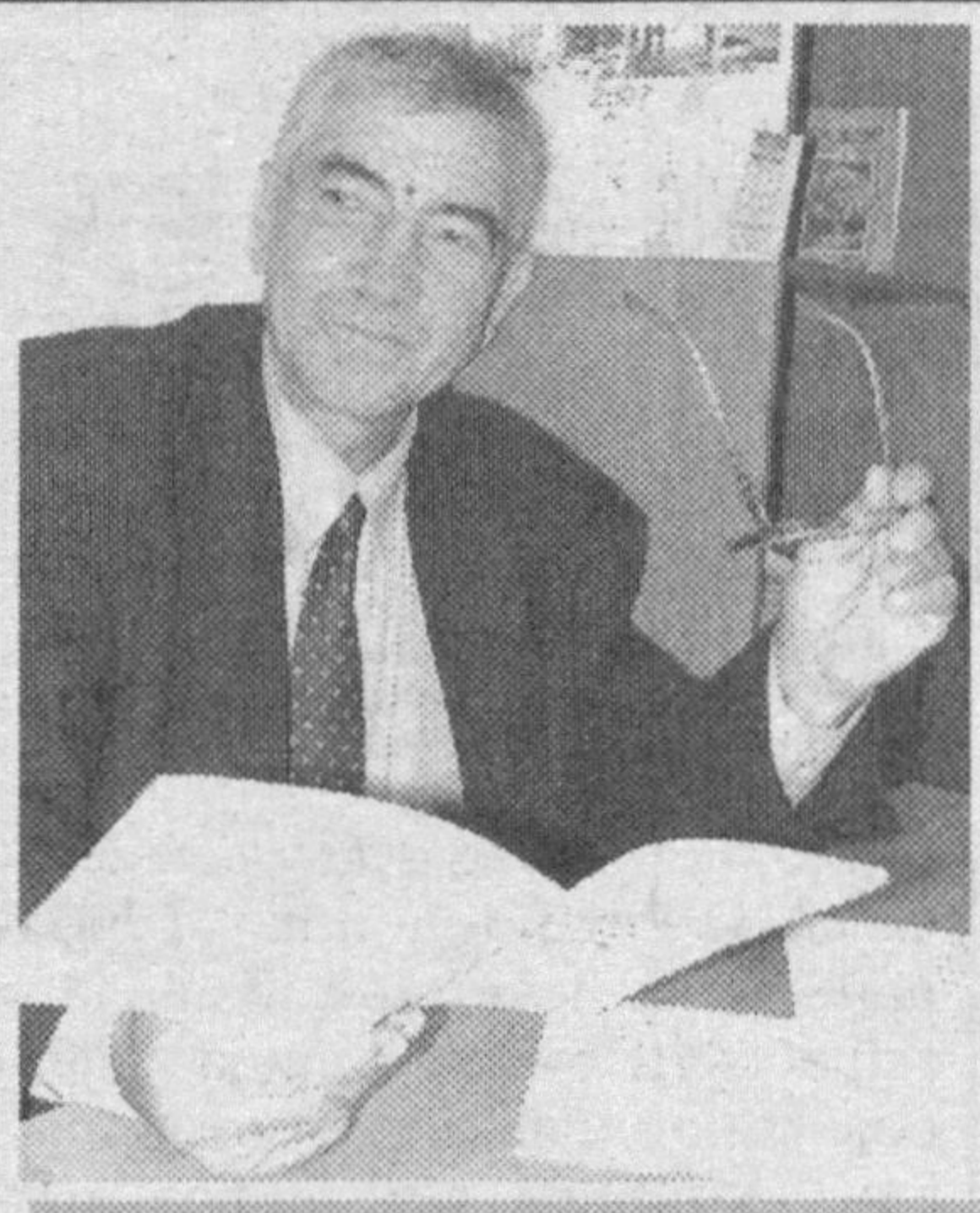
Тадбирда, шунингдек, «Мамлакатни иқтисодий модернизациялаш жараёнида ёшлар омили», «Бошланғич касабаси уюшма қўмиталари кенгашида ўқувчилар ка-

сабаси уюшма ташкилотлари мактабини ташкил қилиш» каби мавзулардаги маърузалар ҳам тингловчиларда қизиқиш уйғотди.

Президент ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академиясининг илмий ходимлари, Ўзбекистон таълим ва фан ходимлари касабаси уюшмаси Марказий кенгаши, вилоят касабаси уюшма ташкилотлари бирлашмаси кенгаши ходимлари, таълим муассасалари раҳбарлари, талабалар қатнашган конференция қизғин мунозараларга бой бўлди.

Хидоят ЖҲРАЕВА,
«Ishonch» мухбири
Икром ҲАСАНОВ олган
суратлар

Фаолиятга назар



Жиринглаётган телефон гўшагини кўтарганимда бир мунгли овоз эътиборимни тортди. Бу Фиждудон туманининг бир чеккасида жойлашган «Намангарон» кишлоқ врачлик пунктининг ҳамшираси Дилдора Сафоева эди. У бола парвариши билан боғлиқ таътилигача тўлиқ штатда ишлагани ва таътилдан қайтгач 0,5 штатда ишлаётганлиги боис ойлик маоши камлигидан норози бўлиб гапирди. Унинг кўнгириги мени ўша масканга чорлади. Ҳақиқат қарор топди, ҳамшира Д.Сафоеванинг иш соатлари тўлиқ расмийлаштирилиб, қолиб кетган 180.000 сўм маоши ундириб берилди.

Хат ортида инсон тақдири...

Бухоро вилоят тармоқ касаб уюшма Кенгаши ва вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси ўзаро ижтимоий шерикчилик таъминлашга қаратмоқда. Жумладан, вилоятдаги барча тиббиёт-профилактика муассасаларида ички меҳнат тартиб-қоидалари ишлаб чиқилган. Ҳар бир ходим билан меҳнат шартномаси тузилиб, янги ишга кирган ходимга меҳнат дафтарчаси очилган. Уларга йиллик таътил бериш жадвали бошлангич касаб уюшма ташкилоти билан келишиб тузилган.

Тиббиёт-профилактика муассасаларида ишловчи ходимларга ҳафтасига 36 соатлик иш вақти, икки ва ундан ортиқ 12 ёшгача ёки 16 ёшгача ногирон

боласи бор аёлларга 3 кундан кам бўлмаган қўшимча таътил берилиши жорий қилинди.

Вилоят «Иссиқ сув» физиотерапия касалхонасида йилига 1 марта бепул даволаш йўлга қўйилган. 13 ёшгача боласи бор аёллар амбулатория хизматидан 20 фоиз чегирма асосида фойдаланмоқда. Ҳар бир тиббиёт ходимига қаерда ишлаши ёки яшашидан қатъи назар, ойига соф фойда ҳисобидан 100 квт. электр энергиясининг пули тўлаб берилаяпти.

Шаҳардан қатнаб ишловчи ходимларга махсус транспорт ажратилган. Таъзия бўлган хонадон эгалари 2 ҳафталик иш ҳақи сақланган қўшимча таътилдан фойдаланмоқда. Оилавий танта-на ва маросимларни ўтказиш учун кам таъминланган, ижтимоий ҳимояга муҳтож ходимларга

бир минимал иш ҳақи миқдорида моддий ёрдам ва 3 кундан 10 кунгача иш ҳақи сақланган таътил берилмоқда. «Тибтаъминот» ҳиссадорлик жамиятида ҳам ушбу имтиёзлар билан биргаликда йўл ҳақи харажатлари қопланаяпти. Ундан ташқари, ходимларга овқат пули, даволаниш учун маблағ, моддий ёрдам ажратилмоқда. Бундай имтиёзлар вилоят «Дори-дармон» ҳиссадорлик жамиятида, Пешку тумани касалхонасида ва бошқа бир қатор муассасаларда ҳам мавжуд.

Демократик ҳуқуқий давлат қуришда ҳар бир фуқаро амалдаги қонунларни яхши билиши ва унга риоя қилиб ишлаши тақозо этилади. Бу борада тармоқ ходимларининг билимларини ошириш, ҳуқуқий манфаатларини ҳимоя қилиш асосий йўналиш бўлиб, касаб уюшмалари

ҳодимларнинг ҳақ-ҳуқуқлари ҳимоячиси сифатида қонун устуворлигини таъминлашлари зарур.

Тиббиёт-профилактика муассасалари кадрлар бўлимининг мутахассислари ва ҳуқуқшуносларининг ҳуқуқий саводхонлигини ошириш мақсадида меҳнат қонунчилигига оид масалалар юзасидан 12 соатлик дастур иш-

бўйича Қорақўл туманлараро суди билан ҳамкорликда иш олиб борилди. Натижада Н.Бобоева ишига тикланди. Унга ишсиз юрган даври учун 170.433 сўм, етказилган маънавий зарар учун 511.299 сўм ундириб берилди. Фиждудон туманидаги 2-вилоят қон қуйиш станциясида ишлаб келаётган 2 нафар ҳамширанинг ойлик ма-

оши ундириб берилди. 1-гурӯх ногирони врач М.Избосаровага 25 минг сўм моддий ёрдам уюштирилди.

Ҳар бир ариза ва мурожаатнинг ортида инсон тақдири турганини қалбдан ҳис қилмай туриб ижобий натижага эришиб бўлмайди.

Тахлиллар шуни кўрсатмоқдаки, бугунги меҳнаткашлар ўз ҳақ-ҳуқуқини ҳимоя қила оладиган, инсон ҳуқуқларини кафолатловчи қонунлардан хабардор кишилардир. Улар билан мулоқотда бўлиш учун ҳар бир касаб уюшма фаоли ўз билимини ошириб бориши зарур.

Ш.СУЛТОНОВ,
Бухоро вилоят соғлиқни сақлаш ходимлари касаб уюшма кенгаши раиси

Мақтуб йўлга чорлади

Ўзбекистон Меҳнат кодексининг 189-моддасига кўра, ходим меҳнатда майиб бўлиши, касб касаллигига чалиниши ёки меҳнат вазифасини бажариш билан боғлиқ ҳолда бошқача тарзда шикастланиши сабабли етказилган зарарни иш берувчи тўлиқ ҳажмда тўлаши шарт.

«Ishonch» газетаси тахририятига Қашқадарё вилояти Чирокчи тумани собиқ «Кўқдала» ширкат хўжалигида яшовчи иккинчи гуруҳ ногирони Бахтиёр Шовдировдан мақтуб келди. Унда аризада бундан ўн бир йил аввал иш жараёнида бахтсиз ҳодисага учраганлиги ва ўшандан бери хўжалик томонидан тўланадиган тоvon пулини тўлиқ ололмаётганлиги хусусида ёзади.

ли оғирлашганлиги рўқач қилиниб, ногиронлик нафақаси тўлашда узилишлар рўй

касалликларига чалиниши ёки саломатлигининг бошқа хил шикастланиши туфайли етказилган зарарни қоплаш қоидалари»га мувофиқ иш берувчи ходимнинг соғлиғига етказилган зарарни тўлиқ тўлаши шарт, — деди биз билан суҳбатда агросаноат мажмуи ходимлари касаб уюшмаси вилоят Кенгашининг меҳнат муҳофазаси бўйича бош мутахассиси Ҳамро Ами-

Товон пули қачон тўланади?

ФАЛОКАТ

Фалокат оёқ остида деганларидек, эрталаб уйдан соғ-саломат чиқиб кетган ўттиз ёшли йигитнинг тўсатдан ҳаёти остин-устун бўлиб кетди. У 1997 йилнинг 25 май куни ўзига бириктирилган Т-44-А маркали тракторни таъмирлаш учун борганида хўжаликка қарашли К-700 трактори гараждан чиқаётиб, ҳайдовчининг укувсизлиги туфайли устахонанинг бетон устунига тегиб кетди ва шу ерда турган Бахтиёр Шовдировга оғир жароҳат етказди.

Жабрдийдани шифохонага олиб кетишди.

ЖАРОҲАТ

— Олган жароҳатим оғир эди, — деб ёзади мақтуб муаллифи. — Туман марказий касалхонасида уч ой ётдим. Суякларим майда-майда бўлиб кетганлиги учун даволаш натижа бермай, бир оёғимни кесиб ташладилар.

Чирокчи туман тиббий-меҳнат экспертиза комиссиясининг хулосасига кўра Бахтиёр Шовдировга 2-гуруҳ ногиронлиги берилди ва тоvon пули тўлаш учун тегишли ҳужжатлар ширкат раҳбариятига тақдим этилди.

МУНОСАБАТ

Тўртта вояга етмаган боласи бор ногироннинг ахволи оғир эди. Дастлабки йиллари тоvon пули рисоладагидек тўлаб келинди. 2004 йилдан бошлаб хўжаликнинг иқтисодий ахво-

бера бошлади.

Бундан норози бўлган Б.Шовдиров дастлаб хўжалик маъмуриятига, кейинчалик юқори ташкилотларга кўп бор мурожаат қилди.

Раҳбарларнинг лоқайдлиги туфайли шикоятлар оқибатсиз қолдирилди.

ХАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИ НЕГА БАЖАРИЛМАЯПТИ?

Тоқати тоқ бўлган Бахтиёр Шовдиров қонуний ҳуқуқини ҳимоя қилиш ни сўраб туман прокуратурасига борди. Ҳуқуқ ҳимоячилари аризагининг талабини чуқур ўрганиб чиқишди ва унинг манфаатини кўзлаб судга даъво аризаси берилди.

Фуқаролик ишлари бўйича Чирокчи туманлараро судининг 2007 йил 6 июндаги ҳал қилув қарорига асосан даъво қаноатлантирилиб, жавобгар «Кўқдала» ширкат хўжалигидан Бахтиёр Шовдировга 391.792 сўм ундирилганидан бўлди.

Аслида, ногирон нафақамни оладиган бўлдим, деб эрта суюнган экан. Иқтисодий ахволи оғирлашган хўжалик суд қарорини ижро этолмади. Яна шикоятлар ёзила бошланди.

— Меҳнат кодексининг 189, 190, 194, 195-моддалари, Фуқаролик кодексининг 1006, 1007, 1014-моддалари ва Вазирлар Маҳкамасининг 2005 йил 11 февралдаги қарори билан тасдиқланган «Ходимларга уларнинг меҳнат вазифаларини бажариш билан боғлиқ ҳолда жароҳатланиши, касб

ров. — Б.Шовдировнинг 2004 — 2006-йилларда тўланмай келган тоvon пули 334.000 сўмни ташкил этади. 2007 йилда эса мутлақо тўланмаган.

Хўжалик раиси Б.Темиров ва бош ҳисобчи А.Тошпўлатовлар касаб уюшмалари вилоят Кенгаши ва бошқа мутасадди ташкилотларга берган кафолат хатларининг ижроси таъминланмаяпти.

— Каталакдек уйда тўрт фарзанд билан яшаб келаяпмиз, — дейди Бахтиёрнинг умр йўлдоши Ҳусния Дўстмуродова. — Болаларимизнинг биттаси коллежда, иккитаси мактабда ўқийди, каттаси эса ишга жойлашмаган. Агар тоvon пули вақтида берилса рўзгорнинг етишмовчилигига ишлатар эдик.

Қонунлар халқ манфаатини ҳимоя қилади. Бозор иқтисодиёти шароитида фуқароларнинг кам таъминланган қатламини қўллаб-қувватлаш ижтимоий ҳимоянинг бош йўналишидир. Агросаноат мажмуи ходимлари касаб уюшмаси туман кенгаши Б.Шовдировга «Геолог» профилактика бўлиб йўланма ва 30.000 сўм моддий ёрдам берган.

Меҳнаткашлардан тушадиган шикоятлар кўпаймаслиги учун мутасадди ташкилотлар раҳбарлари халқ талабини ўрганиб, эҳтиёжманд оилаларни қўллаб-қувватлашга савобга қолган бўлар эди.

Иzzат ХИКМАТОВ,
«Ishonch» муҳбири

«Ishonch»га жавоб берадилар

«Маошни тўлаб қўйинг, каттакон!»

«Ishonch» газетаси, 2008 йил 15 январ, 7-сон

Мақолада сўз юритилган иш ҳақининг ўз вақтида берилмаслиги масаласи вилоят ҳокимлигида атрофлича ўрганилди. Мингбулоқ туман ўсимликларни ҳимоя қилиш отрядида иш ҳақидан юзага келган 15,6 млн. сўмлик, вилоят «Пахтасаноат» бирлашмасига қарашли «Наманган 3-пахта тозалаш» корхонасида 61 млн. сўмлик қарз тўланди.

Бундай камчиликларга йўл қўймаслик мақсадида корхона ва муассасаларда ишловчи ходимларнинг иш ҳақини ўз вақтида бериб бориш юзасидан туман ҳокимлари, мутасаддиларга тегишли кўрсатмалар берилиб, ижроси доимий назоратга олинди.

Х. БОЗОРОВ,
Наманган вилояти ҳокимининг ўринбосари

Мақола вилоят прокуратураси органлари томонидан ўрганилди. Унда кўрсатилган Мингбулоқ, Наманган ва Тўрақўрғон туманларидаги айрим корхона ва ташкилотларда ишчиларнинг иш ҳақи ўз вақтида тўланмаганлиги ҳолатлари тасдиқланди.

Қонунбузилишларга йўл қўйганлиги учун Тўрақўрғон туманидаги «Наманган 3-пахта тозалаш» ҳиссадорлик жамияти раиси С. Бойбедаев, Мингбулоқ туманидаги ўсимликларни ҳимоя қилиш отряди бошлиғи А. Тожибоев ва бош ҳисобчи О. Умироқов, «Кишлоқхўжалик-кимё» АЖнинг Наманган туман филиали бошлиғи Х. Холбоев ва бош ҳисобчи А. Обидовга нисбатан маъмурий жавобгарлик тўғрисида иш қўзғатилиб, иш ҳақидан бўлган қарзларни ундириш бўйича фуқаролик ишлари бўйича судларга 44 млн. 880 минг 400 сўмлик даъво аризалари киритиш орқали фуқароларнинг ҳуқуқи ҳимоя қилиниши таъминланди.

М. САИДОВ,
Наманган вилояти прокурорининг биринчи ўринбосари, адлия маслаҳатчиси

Мақолада тилга олинган камчиликларни бартараф этиш мақсадида туман ҳокимининг ўринбосари Ф. Мирзаахмедов бошчилигида махсус гуруҳ тузилиб, туман ўсимликларни ҳимоя қилиш отряди 2007 йил ҳисобидан ходимларнинг иш ҳақидан 15 млн. 604 минг 751 сўм қарз бўлганлиги аниқланди. Утган йилнинг декабр ойида унинг 11 млн. 56 минг сўми ҳисоб-китоб қилинди. Қолган қисmini тўлиқ ундириш бўйича жорий йилнинг феврал ойида керакли чора-тадбирлар кўрилди.

Б. ХАЙДАРОВ,
Мингбулоқ тумани ҳокими

Мулоқазо

Алишер Навоий даврида биргина Хирот атрофида мингга яқин шоир, ижодкор бўлган экан. Биз улардан саноклиларининг — замонлар синовидан ўтганларининггина ижодини ўрганамиз. Мавзу яна ўша — китоб, китобхонлик ва савия ҳақида. Бугун ҳам тарихда қолишга ишқибоз замондошимиз истаган наشريётдан китобини чиқара олади. Муаллифининг савияси ва муҳаррирининг саводхонлиги омонат, фақат танти ҳомийлар шарофати билангина чиқиб қолаётган бундай китоблар наشريёт ишида, ҳатто фанда ҳавфли бир эпидемиянинг авж олишига сабаб бўлди. Яъни, қадимда имло хатоси саналган нарсалар эндиликда техник хатолар, авваллари услубий камчилик бўлиб кўринган жумлалар бугун ўзига хос янгича ёндашув, замонасида бадиий, илмий, илмий-оммабоп дейилган китоблар орасида бугун ҳаммабол нобол китоблар пайдо бўлди. Энг ёмони, китоб ўқиш кўникмаси кундалик ҳаёт тарзимида кичик кета бошлади.

Яқин бир ой ичида матбуотда эълон қилинган мақолаларни кузатиб, ҳаёлим паришон бўлди. Ахир китоб ўқимаган қайси замондошимиз матбуот билан танишишга фурсат топади? Буни ҳам яна ўша китоб ўқийдиганлар ўқийди, куйнади.

Китобхонлик, саводхонлик ҳақида гап кетар экан, асосан иқтисодий қийинчиликлар ёки техник тараққиётнинг айрим жиҳатларини айблаймиз. Ҳолбуки, бугун иқтисодий имкониятлари ўртамеъна бўлган қатлам китоб ўқияпти. Компютер — бир техник восита. У биздан болаларимизни тортиб олаётгани йўқ. Аксинча, биз масъулиятни ўзимиздан соқит қилиб, фарзандларимиз тарбиясини, келажагини унга топшириб қўяяпмиз.

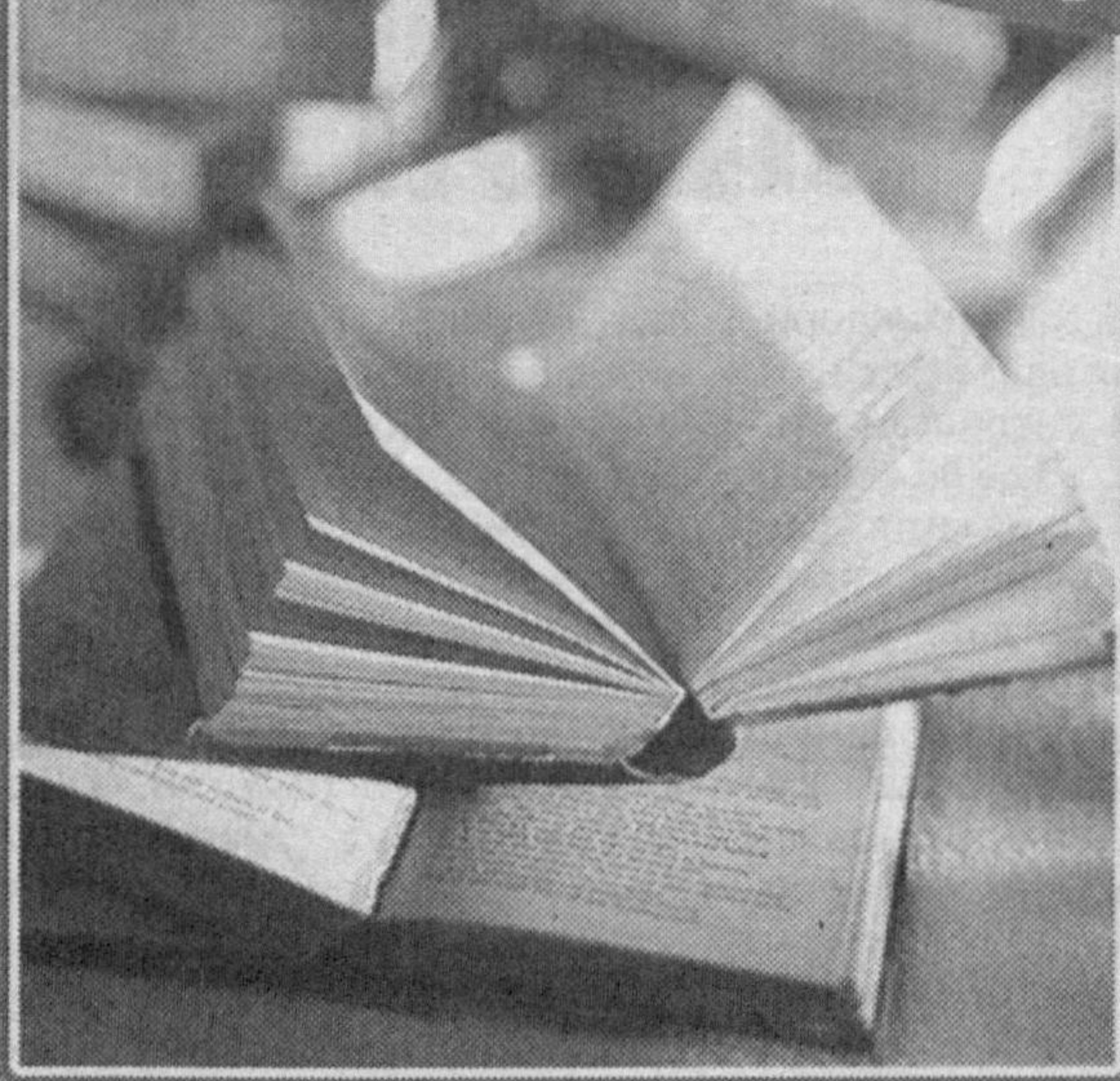
Юқоридаги сабаблар қатори аслида асосий сабабчи ҳам бор. Умумий таълим муддати ўн икки йилни ташкил қилаётган бир ўқувчининг, наҳотки, шунча вақт ичида саводини чиқариш, мутулаа кўникмасини шакллантириш мумкин бўлмаса? Бугун маҳаллий таълим бошқармалари «меъёрий ҳужжат» номи билан меъёрдан ташқари ўнлаб ҳужжатларни талаб қилиб, ўқитувчини банд қилиш ўрнига йилда ҳеч бўлмаганда икки марта ижтимоий, аниқ ва табиий фанлардан ўқувчини ёзма иш асосида назорат қилганларида таълимнинг ҳақиқий сифатини баҳолашга, оширишга эришган бўлар эдик.

Бугунги муаммонинг юзага келишига яна бир сабабчи — хусусий газеталар, радио, телевидение. Биз китоб ўқимайди деб ачинаётганимиз аҳолининг катта қисми хусусий газеталарни мутулаа қилади. Рабиндранат Тҳокур: «Адабиёт шахсий бир нарса бўлиши мумкин эмас, у муаллифгагина мансуб эмас, адабиёт илоҳий ҳақиқатдир», — деган эди. Замонавий хусусий нашрлар онгнинг қуйи даражасига мўлжалланган ҳикоя ва қиссаларга тўлиб-тошганлиги билан ажралиб туради. Минглаб тиражда бир неча саҳифадан иборат газеталаримизга, балки малол келар, аммо тақлиф қилишни истардим. Ҳеч бўлмаганда «Жиддий саҳифа» рукни билан икки бетда жаҳон адабиёти, мумтоз адабиёт, миллий адабиётимизнинг ҳар қандай ўқувчи учун тушунарли ва инсон тафаккурида инқилоб ясашга қодир асарларини эълон қилиб борса, миллат учун хизмат қилган бўларди.

Радио, телевидениеда бугун қайсидир енгил-елпи кўшиқлар тўлкини «Оҳанрабо», «Айтишув», «Жонли ижро» сингари кўрсатувлар салобати остида бироз

Маънавият сабоқлари

ёхуда нурдаги соялар



пасайди. Халқ ҳам буни алоҳида эҳтиром билан қабул қилди. Аммо ҳаёти фақат бугундан иборат, эртаси йўқ кўшиқлар, уларнинг сершовкин тақдиротлари рекламаси ҳали ҳам етакчилик қилади. Адабиётда ҳеч бир жиҳати билан кадр топмайдиган, шахсий иддаолардан иборат қофияларни шеър, мушқий валдирамалар матнини ёзган муаллифни шоир деган замонавий бошловчимиз ўз савиясидан уялмайди. «Шоира» Шаҳноз, «шоир» фалончи... Мен журналист ёки суҳандон сўзини эп кўрмадимки, бу ҳолатга тушмаслик учун идрок ва миллий орият шаклланган бўлиши керак.

Сардор Раҳимхоннинг сокин, самимий кўшиқлари ичида «шармандагул»дай очилиб, узоқ вақт радио, телевидениедан тушмаган «Аразингиз очилмайди» кўшиғи бор. «Кечалари ёнингизда қололмасам, аразингиз очилмайди» — моҳиятни, «пурмаъно»ни қаранг. Хуллас, шу кўшиқ матнини ёзган дея Дониёр Мирзонинг китобини қўлимга беришди. Бугун бир китобдан икки мисра шеър топа олмай, «авомлигим, саводсизлигим»дан уялдим. Ундан кўпроқ шу тоифа китобларга кетаётган харажатни ўйлаб қийналдим.

Албатта, кўшиқчиларимиз орасида яхшигина ижодкорлар йўқ эмас. Жумладан, Алишер Файз шеърлари раво, самимий ифодаси билан кўнгилга яқин. Санъаткор ҳар турфа нарсани халққа ҳавола этар экан, миллат диди ва савиясини тарбиялашга масъул эканлигини унутмаслиги керак. Бу туркум енгил-елпи нарсаларни эшитган ёш авлод шеър ва кўшиқ деганда мантиқсизликни англашига йўл қўймаслик лозим. Бугун шов-шувлар ичида эшитиладиган эмас, асрлар давомида тингланадиган кўшиқлар яратишимиз зарур. Бунинг учун ўзимиз китобхон, адабиёт мухлиси даражасига кўтарилишимиз, шу муҳит кишилари мулоқотида бўлишимиз лозим бўлса, шеър ва моҳият борасида махсус аънавий давра суҳбатлари, конференциялар жорий қилишимиз, чинакам ижодкор ва олим дарсини олишимиз керак.

Адабиёт ва санъат тарғиботчи бўлган радио ва телевидениемизга миллат диди ва руҳи тарбиясидек оғир вазифа юкланган. Ўзбек тилини русча оҳангда бузиб, фикрини тўла англада олмайдиган кўшиқчи «хо-

«холис» ва «халос» сўзлари маъносини фарқлашга масъул. Ҳавоий гап-сўзлардан иборат томоша ва дастурларнинг санъатимиз, фанимиз, адабиётимиз, давлат арбоблари; фан-техника соҳасида республика, жаҳон олимпиадаларида ўрин олган ўқувчи ва ўқитувчиларимиз; илмий ютуқлари билан халқро лойиҳаларда эътибор қозонган ёшларимиз иштирокида савияси ва мавқеини ошириш, келажақ авлодда миллий ифтихор ва маърифатпарварлик туйғусини янада кучайтириш радио, телевидениемизнинг доимий вазифасига кирди.

Миллий маърифат учун миллатнинг ҳар бир вакили курашиш шарт. Кино санъатимиз керагича ривожланган бир вақтда уларнинг сценарийларидаги саёзлик, сюжетпарастлик ҳам ривожланишдан орқада қолаётгани йўқ. «Бўрилар», «Панох», «Жонгинам» ва ҳоказо узундан-узоқ рўйхатга эга филмлар. Кино залларида ҳафталаб намоиш этила-

диган, ёшлар савиясини янада туширишга хизмат қиладиган бир хил ранг ва оҳангдаги филмлар. Айниқса, кейинги кунларда омалашиб қолган «Бойвачча» филми. Шунга кетган маблағни иқтидорли ёш оператор, режиссёр, актёрларнинг жаҳон кино тажриба мактабларида малака оширишига сарфлаганимизда фойдалироқ бўлмасиди?

Бу кинозалларни тўлдириб ўтирган ёшларга нима учундир жиддий асарларни раво кўрмаймиз. Ҳолбуки, кейинги йилларда «Йўл бўлсин», «Ўтов», «Ватан», «Катта ойи» сингари кўпгина кўришга арзигулик кинолар ҳам суратга олинди. Биз ўз қарашларимиз доирасида бу филмларни яхши қабул қила олмайди деган ёшларимизнинг балки савияли филмларга эҳтиёжи бордир. Кино залларимизнинг кечки дастурларида миллий ва жаҳон киносининг дурдона асарларини намоиш этиш орқали рейтинг қилиш вақти келмадими?

Миллий маънавиятимизни юксалтириш йўлида қилинаётган ишлар қатори бугун наشريёт ва кутубхоналар ишини тартибга солиш масаласини ҳам кўриб чиқишимиз жоиз. Авваламбор, чиққан китоблар рекламаси фақат «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» саҳифалари доирасида қолиб кетмаслиги зарур. Шу ўринда айтиш керак, яқинда ўқиганим икки китоб алоҳида мақтов ва тавсияга лойиқ. Биринчиси — Усмон Нурий Тўпбошнинг «Фан» наشريётдан чиққан «Бир кўза сув» китоби, иккинчиси — Румер Годеннинг «Шарк» наشريёт-матбаа акциядорлик компанияси бош таҳририятдан чиққан «Гулбадан» асари. Ҳар иккала китоб ҳам илмий-оммабоп характерда

бўлиб, «Бир кўза сув» олим Сайфиддин Раъфиддинов, «Гулбадан» олим Зокиржон Машрабов ташаббуси билан Холида Сўфиева томонидан таржима қилинган. Миллий маърифатимиз йўлида қилинаётган бундай хизматларни халққа етказиш учун йилнинг энг сара асарлари доирасида наشريётлар ўртасида танлов ўтказилишидан барчамиз бирдек манфаатдор бўламиз.

Махсус фондлар, ҳомийларни жалб қилиб, уларнинг иштирокида кутубхоналарда сара асарлар тақдиротини уюштириш, сотув нархларини пасайтириш маънавиятимиздаги баъзи бўшлиқларни тўлдиришга ёрдам беради.

Европа китоб дўконларида харидор танлаган асарлари билан танишиб, саралаб олиши учун махсус столлар бўлар экан. Бугун ҳар қадамда дорихона, интернет клуби, мобил алоқа хизмати, сартарошхона ва ҳоказолар билан тўлиб-тошган пойтахтимизда санокли китоб дўконлари бор. Талабалар шарҳчаси, Давлат тест маркази ва нуфузли олий ўқув юртлари жойлашган Юнусобод тумани ҳудуди, Ўзбекистон фанлар академиясининг илмий-текшириш институтлари жойлашган Мирзо Улуғбек тумани ҳудудида китоб дўконлари борлигини биласизми? Демак, халқдан асли танқис нарсани талаб қилаяпмиз экан-да.

Азиз миллатдош! Ҳар қандай моддий инқироз бугунги ҳаётимиз ва эртангга таъсир қилади. Бироқ маънавий инқирозларнинг асорати узоқ даврлар миллатни таъқиб қилади. Биз 20-аср охири-ларида қадар миллий қарамлигини илдишларини аслида 17 — 18-асрлардан ахтаришимиз, иборат ўларок, бугун ҳар қандай бўшлиқдан эҳтиёт бўлишимиз зарур.

Дилором ҲАМРОЕВА,
филология фанлари номзоди

Луқма

— Вот где масала! — дейди ўртоқларимиздан бири. Ҳаммамиз кулиб юборамиз. Куламиниз, кулгимиз ҳазинроқ чиқади. Чунки ёнгинамиздан фарбнинг кийинишига тамоман тақлид қилиб олган, «замонавий» кийинган киз ўтиб кетган бўлади. Тўғри, бу ҳақда кўп гаплар ёзилган ва ёзилмоқда. Кимдир ўқиши билан энсаси қотиши мумкин. Аммо жим юришга ҳам қўйиб бермаяпти бу «замонавийлик». Гап яна ўзбекнинг жон кизу жувлари ҳақида бормоқда. Аниқроғи, уларнинг кийиниш маданиятига бўлган бефарқликларни тўғрисида. Ҳеч тушуниб бўлмаётган жойи шундаки, бунчалар «очиқ» кийинишнинг нимаси замонавийлик?! Бундай кийинишнинг ижобий томони нимада?!

Баҳорни кутган кунларда

Аммо илмий томондан тор кийинишнинг келажақ наслга салбий таъсири борлиги исботланган. Аёлларнинг кийиниш маданияти хусусида айрим тенгдош ва юртдошларимизнинг фикрлари билан қизиқдик.

Шерзод Маматкулов,
ўқитувчи, 27 ёшда, уйланмаган:

— Бугунги кундаги аёл ва кизларимизнинг кийинишлари маънавиятимизнинг унчалик ижобий эмас. Ҳатто ўз синфимизнинг кизлари орасида «антика» кийинадиган икки-учтаси бор. Уларга тенгдош йигитларнинг муносабати ҳам шунга яраша. Қингирок... Булар учун ота-оналар мажлисини ҳам чақирдик. Фойдаси камроқ бўлди-ёв, ўзгариш йўқ.

Зарифжон Чоршаев, ЎЗМУ таълибаси:

— Менинг фикримча, киз бола учун муҳими — кизларга хос бўлган уятни, ҳаёни сақлаш. Бунинг намоён бўлишида кийинишнинг ҳам роли бор. Агар уялмаса ва ўзига фойда деб билса, хоҳлаган кийимини кийсин! Албатта, инсофи бор бўлса, ўйлаб кўрар!..

Тошкент шаҳрида яшовчи
Озода ая, 72 ёшда, пенсионер:

— Болажоним, энди одамзотни бетийиқ истаклар бошқариб кетаверар экан-да. Бизнинг ёшлик йилларимиз ҳозирги ёшлар учун афсонадай туюлади. Ҳар қандай аёл ўзбекининг аёли экани, мусулмонлигини унутмас бўлди. Шунга кўра кийим кийи-да!..

дими, ҳар қалай у тушиб қолди. Шунга айтишни мумкинки, агар шу кизга уйланиш тақлиф қилинса, шу вагонда талабгор топиламасди! Негаки, ишончли емириб бормоқда бу тор шимлару калта юбкалар. Баъзида кизларига ўртак бўлувчи оналар ҳам шундай кийимлар кийиб юрганга нима дейсиз...

Келинг, опам, синглим! Яқинлашиб келаётган хотин-қизлар байрамини миллий ва аёлларга хос кийимлар билан қутиб олинг. Мен жамиятимизнинг бир эркак аъзоси сифатида барчангизни чин юракдан қутлайман. Тиланим — аёлнинг энг бебаҳо бойлиги — ибод, ҳаё, ифбат деган олий тушунчалар ҳамиша йўлдошингиз бўлсин!

Абдулатиф АБДУЛЛАЕВ

Мити тадқиқот



Аждодларимиз баҳайбат бўлишганими?

Матбуотда кейинги пайтларда тез-тез қадимги аждодларимиз ҳақида ҳар хил археологик ёки палеонтологик топилмалар топилаётгани ҳақида ёзадиган бўлишди.

Бу топилмалар ўз-ўзидан пайдо бўлмайди. Бор нарса юзага чиқиб, ўша давр, замон ҳақида «сўзлаб» туради. Масалан, 2001 йили Япониянинг Нахэдзимати шаҳри атрофида олиб борилган археологик қазишмада 5500 йиллик шар топилганди. Шарни ясаган усталар уни жуда но-зик, ялтироқ қизил ранг билан безашган. Шарнинг диаметри 25 см бўлиб, айлана спирал шаклида чизиқ билан чизилган. Ёки 1997 йили Эфиопияда олиб борилган археологик қазишмада жуда яхши сақланган одам бош суягини топишган, унинг ёшини экспертлар 160 минг йил деб тахмин қилганлар. Эфиопиянинг Аддис-Абеба шаҳридан 225 км олисдаги қишлоқда, палеонтологик топилмалари билан машҳур Афара районида топилган эркак киши билан боланинг бош суяги ҳозирги замон Африка одамлариникидан фарқ қилмайди. Энг қизиғи, бу одамлар неондерталлар билан бир вақтда яшашган. Калифорния университети-нинг профессори Тим Уайтнинг таъкидлашича, улар қадимги одамларнинг авлоди бўлишган. Неонтологлар уни уч йил ўрганиб, 2000 йилда бу одамлар Африкада 200 минг йил аввал яшаган деган хулосага келишган. Шу кунгача энг қадимги одамнинг ёши саксон минг йил деб ҳисоблаб келина-ди.

Қадимги одамлар баҳайбат бўлганлиги ҳақида ҳам далиллар топилиб дунёни ҳайратга солаётир. Улкан одамларнинг энг каттаси ҳозирча британиялик «Уилмингтонлик одам» дея ном олган бўлиб, унинг бўйи 70

метр. У Сус-секс графлиги ҳудудида топилган. Яна бир улкан одам Дорост графлигидаги 50 метрлик «Церналик одам»-дир. У бўр ётқизикларидан ташкил толган дўнгликлардан топилган.

АҚШнинг Огайо штатидаги қадимий қабристондан топилган 30 кг. лик мис болтани ишлатган одамлар ниҳоятда баҳайбат ва кучли бўлганлиги, шубҳасиз.

1960-йилларда Сибирда қазишма ишларини олиб бораётган археологлар улкан динозаврнинг қовурғасига кириб қолган баҳайбат найза учини топиб олганлиги ҳам у билан ов қилувчи одамларнинг нақадар баҳайбатлигини кўрсатиб турибди.

АҚШнинг Невада штатидаги Карсон-Сити шаҳридан унча узоқ бўлмаган кумтош қатламларида одамларнинг оёқ излари топилган. Излар шунчалик яхши сақланганки, мутахассис бўлмаган киши ҳам бемалол унинг одам изи эканини айта олади. Ундаги ҳар бир бармоқнинг узунлиги 60 см. ни ташкил қилади. Излар сақланган кумтош қатламининг ёши 248 млн. йилга тўғри келаётир. Демак, бу ётқизиклар юқори нөрм ва триас даврида ҳосил бўлган. Мутахассислар унинг ёшини уран-кўрғошин усули билан аниқлашган. Туркменистоннинг Копетдоғ тоғидан топилган одам изларининг ёшини ҳам мутахассислар 150 млн. йилга тенг дейишади. Уларнинг ёнида уч бармоқли динозаврлар изи ҳам сақланган.

Жанубий Нурота тизма тоғидаги Кумота деган жойда силур даврининг гранитида «Нух пайгамбар изи» деб аталувчи из бўлиб, катталиги 40 см.ча келади, жуда яхши сақланган. Унинг ҳам ёши 400 млн. йил атрофида. Шунингдек, шимолий Нурота тизмасидаги Консойга яқин жойда маҳаллий халқ «Кувикок» деб атайдиган қудук ёнида ҳам ўнг оёқ изи

бўлиб, унинг катталиги 30-35 см. атрофида. Менимча, бу из ёш боланики бўлиши керак. Чунки камина уни ўз оёғим билан ўлчаб кўрганимда 40 — 42-туфли ҳажмида эди.

«Кувикок» деб номланувчи бу қудуқнинг ҳажми тахминан 1х0,6 метр бўлиб, бурчаклари тўғри бурчак шаклида. Унинг чуқурлиги 2,5х3 м чиқади, уни тозалаб кўришса, албатта, чуқур бўлиши керак.

Жанубий Нурота тизмасидаги Чўйғоч сойи қирғоқларида Қоражат деган жойда излар юриб кетаётган туялардан қолган. Улар ҳали тадқиқ қилинмаган, аммо из қолган тошлар сланец бўлиб, ёши карбон-перм даврига тўғри келади. Шу икки даврнинг қайсига ҳослиги ҳали таҳлил талаб қилади.

1975 йили корхонамиз ходимлари Самарқанд шаҳри аҳолиси қаторида Пайариқ туманининг «Пиримқул Нурманов» жамоа хўжалигига пахта теримида чиққанди. Биз «Оқ олтин» бўлимидаги бир тепалик атрофида пахта терардик, тарозини тепалик ёнига ўрнатганимиз учун тушликни ҳам шу ерда қилдик. Тарозибон йигитдан бу тепа тарихини сўраганимда у юқорида бир қабр борлигини, у ҳозир очилиб қолганини, ундаги одам суяги камида 2,5-3 метр келишини айтгач, бирга тепага чиқдик. Ҳақиқатан ҳам қабрнинг бўйи 5 метрлар атрофида бўлиб, ундан чиқиб қолган баъзи кўл, оёқ суяклари бизникидан икки-уч баробардан ҳам ортик эди. Шундан келиб чиқиб, баҳайбат одамлар Нурота тоғларида ва Самарқанд атрофида, қолаверса, Ўзбекистоннинг бошқа ҳудудларида ҳам яшаган дейишга ҳақлимиз.

Жўракул Йўлдошев,
Екилги-энергетика
комплекси, кимё саноати
ва геология ходимлари
касаба уюшмаси
Марказий кенгашининг
Самарқанд вилоятидаги
вакили

Сарҳадлар оша...

Сурхоннинг «Қирққиз»и У ҳақда нима биламиз?

«Қадимда бир гўзал ва ҳаёти фаровон юртни ёв босди. Кўпларни ўлдириб, кўпларни асир олди. Шу элнинг оқила ва доно маликаси ҳам канизларини йиғиб, эркакча кийинтирди, мардона туриб ўз қароргоҳини химоя қилди. Жанг майдонида кураш тобора шиддатли тус олиб борарди. Шунда малика канизлари кўршовидан от чоптириб чиқди-ю, душман лашкарбошиси-га ташланди. Лашкар-боши бунни кутмагани учун бироз шошиб қолди, бироқ тезда аклини йиғиб, ёш навқарга қилич солмоқ-чи бўлди. Лекин қилич хато кетиб, навқарнинг дубулғасига теги ва барча жангчилар хайратда қолди. Чунки «навқар»нинг қоп-қора сочлари нақ товонига тушарди. Лашкарбошининг ишидан қувват олган жангчилар ҳам қилич билан рақибларининг бош кийимларини тушириб юборишди ва кўрдиларки, навқарларнинг барчаси гўзал қизлар экан. Канизлар нима қилишни билмай турган чоғларида малика уларни яна жангга чорлади ва ўзи лашкарбошига қилич санчди. Афсуски, барибир душмanning кўли баланд келди. Шунда малика бошчилигидаги қирқ каниз тиг уриб ўзларини-ўзлари халок қилдилар».

Бу ҳақиқатга қанчалик мос келади ёки йўқ, билмадигу, аммо қалъанинг Қирққиз деб аталishi ушбу ривоятга ишонишга ундаётгандек...

Сурхон диёри қадимдан цивилизациянинг муҳим нуқталаридан бири бўлиб келган. Буддавийликка эътиқод қилувчиларнинг улкан ибодатхоналари — Далварзинтепа, Қорахонтёпа, Фаёзтепа қабилар ушбу заминда эканлигининг ўзбек фикримизнинг исботи бўла олади.

Қирққиз қалъаси Термиз шаҳридан тахминан 9-10 километр узоқликда жойлашган. Бугунги кунгача ушбу меъморий ёдгорликнинг фақат харобаси ётиб қолганлиги ачинарли ҳолдир. Археологик қазиш ишлари ва олимларнинг изланишлари натижасига кўра, бу қалъа-сарой эрамининг IX-X асрларига таллуқли эканлиги аниқланган.

Қирққиз қалъаси IX асрда Термиз шаҳри деворининг ташқарисидан жойлашган Шаҳри сомон дея аталган ҳудудда бунёд этилган. Аммо қалъани ким қурдирганлиги ва унда қайси меъморлар иш олиб борганлиги ҳақида маълумотлар йўқ. Археологларнинг фикрича, ушбу қалъа илк ўрта асрларда зодагон-бойларнинг шаҳар ташқарисидан кўргони бўлган. Узоқ йўлга чиққан савдо қарвонлари ёз жазирасида шу ерда дам олиб, йўлида давом этган. Бундан келиб чиқадики, қалъа қарвонсарой вазифасини ҳам бажарган бўлиши мумкин.

Ҳар қандай меъморий ёдгорликнинг бадиий қиммати унинг архитектураси, яъни, қай тарзда қурилганлиги, қандай нақш ва услублардан фойдаланилганлиги билан ўлланади. Қирққиз қалъаси анъанавий Шарқ меъморчилиги услубида, тўртбурчак шаклда барпо этилган. Қалъа ва ундаги бинолар асосан хом гиштдан қурилган бўлиб, лой билан сувалган. Пойдевор ҳам хом гиштдан мустаҳкам қилиб тикланган. Ички деворларнинг қалинлиги 1 метру 65 см.ни ташкил этса, ташқи деворларнинг қалинлиги 2 метру 40 см.га етади. Қалъанинг олд томонида пишиқ гишт терилган бўлиб, тарихчиларнинг фикрича, у қутилмаган ҳужумга қарши туриш ёки безак учун ишлатилган бўлиши мумкин.

Ушбу қалъага тўрт томондан айвонли дарвозалардан кирилган. Бу дарвозалардан ўтган йўлақлар эса катта тўртбурчак ҳовлида бирлашган. Айвон ва йўлақлар бинони тўрт қисмга ажратади. Ҳовлида элликка яқин хона бўлган. Бир хил шакл ва ўлчамдаги хоналарларга ташқи девор томонидаги махсус йўлак орқали кирилган. Юқорида айтганимиздек, иморат тўрт қисмдан иборат, ҳар бўлимда икки қаватли тўғри бурчакли хоналар ва дахлизлар бор, ҳар бирининг олдида, айвон ва бурчакларида тўртта минора бинонинг кўркига кўрк қўшиб турган. Хоналарнинг тепаси эса гўмбаз шаклида ишланган. Қалъанинг ёритиш услуби ҳам антиқа. Хона дарчалари йўлакдаги дарчанинг тўғрисида ўрнатилган ва йўлакдаги ёруғлик тўғридан-тўғри хонани ҳам ёритган. Ушбу даврда биноларга махсус тоқчалар қилиш урф бўлган. Гўзал Қирққиз қалъасида ҳам тоқчалар кўп бўлиб, уларнинг баландлиги беш метргача етади.

Қалъа зиёратидан қайтарканман, вақт ўтиши билан жангу жадаллар, ер таркибининг ўзгариши натижасида нураб харобага айланган Қирққизга яна бир бор назар соламан. Шу туришида ҳам юрагимни унинг салобати босгандек бўлади. Ахир бағрида қандай сирли дунёни асраётганлиги унинг ўзигагина аён...

Саида ЭШМУМИНОВА

Сўз очерки

Нафс гирдобби

Уйнинг эшиги очик эди. «Яна маст, эшикни беркитишни ҳам унутиб ўхлаб ётибди шекилли». Ичкиликка ружу қўйгани туфайли ажралишган эди. Уч йил аввал кайнотаси Тошкентда даволатди. Умуман ичмай қўйди. Қўйдаи ювош тортиди. Тагин устачилик қила бошлади. Лекин... Уч кун аввал кечки пайт кайфи тарок кириб келди.

— Тагин бошладигизми ичишни?

— Озгина ливо...

— Пивога шунчалик маст бўладими одам?

Сабрийнинг жаҳли чиқиб сўкинди. Бир мушт солди. Шохиста қизи билан қўшнисиникига қочиб кирди.

Эри эшикни тақиллатганида қўшни аёл меникида йўқ хотининг, хозир милиция чақираман деди. Сабрий уйига кириб кетди.

Шохиста қизини олиб Полмон кишлоғига, отасининг уйига кетиб қолди. «Инсофга кириб қолар» дея отаси шаштидан туширди.

Икки кун ўтиб, учинчи кун кечқурун Қувасойдаги уйига қайтди. Дахлиз чироғини ёқиб, шолчадаги қон халқобини кўрди.

Улар уйга киришди. Ичкарида, кароватда боши мажакланган нотаниш одам ётарди. Нафас олмасди. Уйга қандай кирди?

Сабрийнинг ўзи қаерда? Нахот... Шохиста қўшининг уйдан милицияга, «тез ёрдам»га қўнғироқ қилди.

Улар бир-бирларига кўнғил қўйиб турмуш қуришган эди. Сабрий қўли гул уста, машиналарни тузатиб, дурустгина пул топарди. Лекин ичкиликка ружу қўйиб, топганини елга совурарди. Турмуш қурганларига тўрт йил бўлганда судланди. Амнистия билан озодликка чиқди. Тагин ичкиликка берилгач, Шохиста у билан ажрашди. Сабрий алкоголизмдан даволанганидан кейин ярашиб, яна бирга тура бошлашди...

У эрталаб боши оғриб уйғонди. Хотини ва қизи йўқ эди. Жанжални эслади. Шаҳар матлубот жамиятининг эски омбурига, отасининг ёнига борди. Кечки пайт қайтганида эшикка қоғоз қистирилган эди. «Калит Роза опада».

Эрталаб эшик қўнғироғи жингиллади. Нотаниш бир йиғит, «мошинамни тузатиб беринг» деб илтимос қилди. Машинани кўздан кечириб, эҳтиёт қисмларини алмаштириш керак, Марғилон бозоридан топса бўлади деди. Йиғит «Бозордан опкелиб қўярсиз» деб қўлига йиғирма минг сўм тутқазди.

Маршрутли такси бекатига бораётган тагин томоғи тақиллади. Гулнора опанинг уй-дўконига бўрилганида улфати Тохиржон билан кўришди. Кўп қаватли уйда жойлашган дўкон ёнидаги хонадонда усталар ишлашаётган эди. Бориб кўришди. Дўкондан пиво олди. Таниш аёл биринчи қаватда, уйи олдидаги сўрига тўшак ёзиб берди. Пиво ичиб ўтиришганда кўчадан Мўмин тоға ўтиб қолди. У етмиш ёшга бориб қолган, дадасининг қалин оғайниси эди. Мўмин тоға фарзанд кўрмай, хотини билан ажрашган, шу атрофдаги ҳовлисида ёлғиз яшарди. Сабрий билан кўришиб сўрига ўтирди. Тохиржон зарур иш бор эди деб кетиб қолди. Сабрий устанинг шогирдига пул берди: «Пиво опке!». Мўмин тоға «мен берман» деб чўнтагидан газета бўлагига ўралган пулни чиқарди.

— Қўйимни сотдим...

— Сиз қўяверинг, — Сабрий унга тўлатмади. Икки соатча гаплашиб ўтиришди. Ўн шиша пиво, битта ароқни бўшатишди. Гаплари алмойи-жалмойи бўлиб қолгач, уй бекаси, ташқаридаги сўри эгаси

айниди.

— Чанқадим, чойхонага юр, — деди Мўмин тоға.

— Бизникига юринг, бемалол ўтирамин.

Кўп қаватли уйнинг подьездидан кўтарилишди. Дахлизда пойабзалини ечаётганида Сабрий гантел билан чолнинг бошига солди. Йиқилгунча ураверди. Сўнг уни ичкарига кўтариб кириб кароватга ётқизиб қўйди. Беихтиёр қон оқаётган боши остига сочиқ қўйди. Чўнтагидан ҳалиги қоғозга ўроғлик пулни олиб кўчага чиқиб кетди. Яна дўконда «юзта» қилди. Татяна эслади. Кўп қаватли уйдаги хонадонда у ёлғиз эмас, қизчаси ва Наташа билан ўтирган экан.

— Юринглар, айлангириб келаман.

Татяна аввалига кўнмади. Бир даста пулни чиқариб, сизларни бир меҳмон қилай дегач, кийилиб, таранди. Қизчаси ҳам эргашди. Катта кўчада Сабрий машина тўтатди.

— Фарғонага, Охунбобоев массивига...

Йўлда ўртоғи Сашани кўриб қолди. Уни ҳам ўтиришга таклиф қилди.

Кечқурун саккизларда «Назокат» кафесига кириб боришди. Овқатлашиб, ароқ ичиб, яйраб ўтиришди. Саша хайр-маъзурни насия қилиб жўнаворди. Сабрий уйда боши мажакланган ётган Мўмин тоғани ҳаёлидан чиқариш учун ўлғудай ичди. Пулни орқа-олдига қарамай сочаверди. Ўтириш охирида ҳисоб-китоб қилгач, «бойвачча»нинг чўнтагида ҳемири ҳам қолмади. Охунбобоев мавзесидан пиёда Фарғона-Қувасой йўлига чиқди. Наташа Татянанинг қизи билан анча олдинда, йўловчи машиналарга қўл кўтарётган эди. Сабрийнинг яна ароқ ичгиси келди.

— Пул бериб тур, — деди Татянага.

— Йўқ пулим!

У аёлни юзига мушт туширди. Йиқилиб, тураётганида яна урди. Бармоғидан узуги, қулоғидан сирғасини ечиб олди. Тагин ўша кафага қайтди. Унинг эгаларига узукни 40 минг сўм, сирғани 20 минг сўмга пуллаб, тагин маишатта сарфлади.

«Бўлди, кетинглар энди» дея ҳайдаб солди. «Запчастнинг пулини ишлатвордим-у» деган фикр калласига урилди Сабрийнинг. «Мўмин тоғанинг пуллари...». Нон заводи тарафга юриб боришаётганда унинг феъли

— Бу одамни танимайман, — деди Шохиста терговчига. — Икки кун олдин дадамнинг уйига кетувдим. Қайтиб келсам... Топволди акадир балки. Қайноғамнинг оғайниси...

ИИБ ходимлари суриштириб боришганида Сабрийнинг акаси Ружий хайрон бўлди.

— Ана Топволди...

— Юринг-чи, балки танирсиз...

Ружий мурдани таниди.

— Дадамнинг ўртоғи Мўмин тоға бу...

— Укангиз Сабрий қаерда?

— Билмадим, уч-тўрт кун аввал кўрганман.

Терговчининг телефони жингиллади.

— Қидирувдаги одамга ўхшайди, — деди Фарғона-Қувасой йўлидаги постда турган милиция ходими.

Сабрий маст эди. Охунбобоев мавзесидан қаерда ётиб қолганини эслолмасди. Эртаси куни пиёда Қувасойга қараб бораётганида уни ИИБ ходимлари тўтатишди.

Сабрий Блалов айбига қисман икор бўлди.

— Ҳа, ўша куни бирга ичдик. Уйга кираётганимизда Мўмин тоға гантелга қоқиниб йиқилай деди. Мени куракда турмайдиган сўзлар билан ҳақорат қилди. Маст эдим. Ҳазабим қайнаб қўлимга тушган гантел билан бошига солдим. Неча марта урганимни эслолмайман. Ҳушидан кетгач, уйдаги кароватга ётқизиб, бошининг тагига сочиқ қўйдим. «Тез ёрдам» чақиргани кўчага чиқдим. Тагин ароқ ичгим келди. Ичиб олганимдан кейин Мўмин тоға ҳаёлимдан кўтарилиди. Таниш аёлни уйига бориб, уни қизи, дугонаси билан Фарғонага опкетдим. Мўмин тоғани ўлдириш ниятим йўқ эди. Мастлигимда сўккани учун ўзимни тўхтата олмадим... Бир ичишни бошласам, ўзимни тўхтата олмайман. Йўлда машинани тўхтатаётган тагин ичгим келди. Татяна пулни бермагани учун уриб, тақинчоқларини олиб қўйдим. Уларни сотиб, пулига яна ичдим...

Суд қотилни узоқ муддатга озодликдан маҳрум этди.

С.БОЗОРОВ,
Республика Бош
прокуратураси
бошқарма прокурори,
А.АСКАРОВ,
Фарғона вилоят
прокуратураси
бўлим бошлиғи,
У.ИБОДИНОВ,
«Ishonch» мухбири

Ҳақолат

Мол-дунё хирси ўғилнинг кўзини кўр қилиб, қотилликка ундади: ўз отаси ва унинг иккинчи рафикасини аёвсиз чолиб ташлади. Ҳўш, барчани ларзага солган қотилликка сабаб нима эди?... Ота ва ўғил ўртасида пайдо бўлган жар фақат мол-дунё туфайли эдимиз?..

Рўзғори тўқис Шохмурод бобо (исмлар ўзгартирилган) ўғли Оллобердини ҳам бошқа фарзандлари сингари бекамү кўст ўлғайтирди. Аммо тақдир экан, пешонасига кўз очиб кўрган рафикаси сиғмади. Аёлининг ўлимидан сўнг анча каловланиб қолди. Ёстикдошининг қадрли билинди. Бўёғи ёш ўтиб борапти. Мабодо тўшакка михланиб қолса, холи не кечаркан? Танмахрамнинг ўрнини ҳеч ким босолмаслиги кундан-кун равшанлашиб борарди. Фарзандларига маслаҳат солди. Болалару тенг-тўшлар маъқуллашиб, унга ёрдам бериш ташвишига тушибди.

Падаркуш

Ёш бир жойга борганда ҳеч ким ёстикдошидан ажралмасин экан. Аксарият тул аёллар рўйхушлик бермас, навжувонлари эса ёшини рўқач қилишарди. Охири бир аёлни дарағи чиқди. Нурсулв ҳам ҳаётдан зада бўлганлардан бири эди. Турмуш қуриб, энди бахт-икбол толаман деганида бошига кулфат тушди. Қўққисдан эри вафот этди. Шундан сўнг кайнотаси турткилаб, бу ердан кетишини талаб қила бошлади. Уч норасидаси билан қаёққа боради? Ота уйигами? Шундай ҳам бўлди. Аммо чиққан киз чиғирикдан ташқари деган гап бор. Нурсулвни ота уйида ҳам ҳушлашмади. Ўғлини кайнотаси олиб кетгач, икки қиз билан ота уйдан кўним топди. Ишлай деса, қишлоқда иш йўқ. Учовлари ака-укаларига тирик товон бўлаётганидан Нурсулв қаттиқ эзиларди. Шундай кунларнинг бирида Шохмурод бободан совчилар бориб қолди. Қариндош-уруғ «ўзинг ҳал қил» дея масала ечимини Нурсулвга ташлашди. Кўп фурсат уйга ботди. Нима қилсин? Ўзга хонадонда икки қизи ўқиб қолмасмикан? Раъноси ўн учда, ундан кейинги Ҳилола қизи ўнга кирган. Ақлини таниб қолган қизлар сира унамасди. Совчи жўнатавериб чарчаган Шохмурод бобо охири ўзи келиб, Нурсулв билан учрашди.

— Фарзандларни уйли-жойли қилиб, ўзимдан тинчиганман, — деди чол. — Хоҳласанг мустақил яшайми. 200-300 чоғлик мол-ҳолим бор. Қизларингни фарзанд ўрнида қабул қиламан. Хору зорлик кўрмайсизлар.

Узоқ ўйланишдан сўнг Нурсулв рози бўлди. Чоғроққина тўй қилиб, турмуш қуришди. Чол қишлоқдан олиса, тоғ этагига қўй-қўзиларига бир кўтон қуриб олганди. Улар шу овлоқ гўшада яшай бошлашди. Худо бераман деса эрта-кечи бўлмас экан. Нурсулв ҳомилдор бўлди. Вақти-соати етгач, оиланинг суюқлисига айланган Кенжагул туғилди. Шохмурод бобо Аллохнинг берганидан қаттиқ суюнди. Қизини еру-қўққа ишонмасди. Кун кетидан кунлар елдек югуриб ўтарди. Қўй-қўзилар кўпайиб, рўзгор тўқислигини таъминларди. Ҳали йигитлардек бардам Шохмурод бобо ушоқ молини яйловда боқар, қизлари билан қишга озуқа галларди. Кенжагулнинг туғилиши Оллобердига ёқмади. Назарида отаси уларни буткул унутиб бор меҳрини кенжа қизига қаратгандек эди. Охири бир кун отасининг бу масаладаги фикри билан қизикди.

Ўғилнинг илмоқли гаплари отанинг ҳамиятига тегди. «Ҳали кўзим тирик, Худога шукр, соғ-саломатман. Бетинг-юзинг демасдан шу гапларни айтишга уялмайсанми?» дея ачиқланди. Фарзанд барибир фарзанд-да: отанинг кўнгли юмшаб, «вақти келганда кимнинг улуши қанча бўлишини айтман. Сен ҳеч ҳавотирга тушма» дея уни қузатди. Оллобердиннинг назарида отаси ўнга сариқ чақа ҳам қолдирмайдигандек эди. Икки қўлини бўрнига тикиб қолаверадими? Нахотки, шу қизни бошқалардан афзал билса? Отасига нисбатан нафрати ошди. Куну-тун отанинг мол-ҳолини қандай қўлга киритишни ўйларди. Пишиб турган чол лоп этиб қўққисдан ўлиб-нетиб қолса, мерос кеча келган аёлу норасида қизга қолиб кетаверадими? Шуларни ўйлаганда Оллобердиннинг тепа сочи тикка бўлиб кетарди. Бир чорасини топиши керак. Дунё хирси ниҳоят уни мудҳиш ишга ундади. Кабиҳ режа тузиб, пухта тайёрланди.

«Бир кечада ҳаммасини гўмдон қиламан, вассалом» деди қотил. «Мендан кўрмаслар, ахир фарзандман. Бошқалардан кўпроқ ох-воҳ чексам, ҳеч ким билмайди». У ойболтани ўткирлаб яшириб қўйиб, фурсат кута бошлади. Бу йилги қиш қаттиқ келди. Одамлар ўзи билан ўзи андармон. Коронга кечаларнинг бирида Оллоберд болтасини олиб, кўтон томон йўлга тушди. Бу чоғ Шохмурод бобо рафикаси-ю фарзандлари билан ҳеч нарсадан беҳабар ўхлаб ётарди. Қотилни яхши таниган ит уни думини ликиллатиб сас-садосиз қутиб олди. Бу хонадоннинг ҳамма бурчагини яхши билувчи пардаркуш болтани даст кўтариб, отасининг бўғзига солди. Нима гаплигини пайқаб улгурмаган Нурсулвнинг боши ҳам пойгакка думалади. Кенжагулни ҳам бир зарба билан даф қилди. Қўшни хонадаги шовқин-сурондан ириб туриб қўшни уйга отилган икки қизнинг бири Ҳилола ҳам болта зарбидан ерга ағдарилди. Раъно эса барча ҳодисани кўриб улгуриб ўз-ўзидан шалоплаб ерга қулади. Унда тириклик аломатидан нишона кўрмаган қотил болтасини ишга солмасдан хонадонни тарк этди.

Тонгда ҳар ким ўз юмушига шўнғиди. Овлоқдаги Шохмурод бобо билан кимнинг дарди бор?... Падаркуш ҳам жим. Отаси хонадони томон зимдан назар солиб қўяди. Жимжитлик. Иттифоқо қишлоқ почтачиси қариянинг пенсия пулини бериш учун унинг уйига йўл олди. Лекин у ҳарчанд қақирса-да, ҳеч ким садо бермасди. Эшитмай қолди чоғи дея эшикни қаттиқроқ урган эди, очилиб кетди. Почтачи ўзи хоҳламаган ҳолда остона хатлади-ю, мудҳиш қотилликка шохид бўлди.

Совуқ хабар қишлоққа бир зумда тарқади. Одамлар гуррор оқиб келиб, бу ердаги манзарадан қайғуга тушди. Улар орасида кўз ёш қилаётгандек падаркуш ҳам турарди. Зудлик билан тегишли жойларга хабар қилинди. Тириклик нишонаси бўлган Ҳилола ва Раъно шифохонага жўнатилса-да, шифокорларнинг савий-ҳаракати туфайли фақат Раънонинггина ҳаёти сақлаб қолинди. Кўз-қўриб қулоқ эшитмаган воқеага шохид бўлган Раъно эс-ҳушидан айрилиб, хотирасини йўқотди. Қотил ўғилнинг қилмиши тезда фош қилинди. Энди у тегишлича жазосини олиши шубҳасиз.

Йўлни қийишқ араваси, одамни болаи нафс бузади дейишди. Бойликка ружу қўйган Оллобердиннинг ҳам ҳаёти остин-устун бўлиб кетди. Жазо ҳам ўталар, аммо бутун авлод-аждодларига қоладиган иснодни ювиб бўлармикан?

Нурулла ШАМСИЕВ,
«Ishonch» мухбири

реда РИИИ.

«Морская полиция»

09.05

Новости

13.30 Т/с «Таксист».

13.25

Маски-шоу.

9.05

Телеканал «Доброе утро». Продолжение

15.30 «Уразаевское происшествие. Обзор».

08.00

Т/с «Зена - королева воинов».

9.25

«Милость + контрольная записка»

16.00 «Сегодня».

08.55

М/с «Смешарики».

11.00

«Бойная сила». Многосерийный фильм

16.25 Т/с «Улицы разбитых фонарей».

09.00

Т/с «Моя прекрасная няня».

12.00

Новости

18.30 «Уразаевское происшествие. Осозор».

09.30

Т/с «Плани дочки».

12.15

«Модный приговор»

19.00 «Сегодня».

10.00

Т/с «Что в доме хозяйки, 1 и 2 с».

13.20

«Детектив»

19.40 Т/с «Закон и порядок».

11.00

Истории в деталях.

14.00

Другие новости

20.40 Т/с «Бешеная».

11.30

«Что умнее пилотас-ника?».

14.20

«Ноябрь. Проститы»

21.40 Т/с «Виски».

12.30

Т/с «Моя прекрасная няня».

15.00

Новости (с субтитрами)

22.40 «Сегодня».

12.30

Т/с «Моя прекрасная няня».

15.20

«Заключенный №35»

23.05 Т/с «Ставка на жизнь».

13.30

Т/с «Пять великопел-ный».

16.00

«Огонь любви». Многосерийный фильм

00.05 «Милота злословия».

14.30

Т/с «Вся такая внезап-ная».

16.50

«Федеральный судья»

00.55 «Главная дорога».

15.00

М/с «Смешарики».

18.00

Вечерние новости (с субтитрами)

01.30 Военн. «Дом у дороги».

15.30

«Охотники за привиде-ниями».

18.20

Жизнь меня

03.25 Т/с «Без следа 3».

16.00

М/с «Приключенная Вилл и его друзья».

19.10

«Следа».

04.10 Т/с «Клиент всегда мерзв 4».

16.30

М/с «Приключения Джеки Чана».

20.00

Премьера. «Принцесса шипка». Многосерийный фильм

05.15 Т/с «Детектив Раш 2».

17.00

«Юнклитай».

21.30

«И все-таки я люблю...»

17.30

«Ким Пят-с-пирсом».

22.30

«Грибобольница. Дин и ноч».

18.00

Т/с «Сабрина - ма-ленкая ведьма».

23.30

Владимир Познер и Иван Ургант в проекте «Од-нозначная Америка»

18.30

«Галилео».

0.25

Ночные новости

19.00

Т/с «Моя прекрасная няня».

0.40

Премьера. Фильм «Рас-свет мертвых».

19.30

Т/с «Тайны Смолвиля».

2.25

Комедия «Парни из Бал-майна».

20.30

Истории в деталях.

3.00

Время

21.00

Т/с «Планины дочки».

3.30

Комедия «Парни из Бал-майна». Продолжение

22.00

Т/с «Одна ночь любви».

РОССИЯ

05.00

Доброе утро, Россия!

16.00

Д/ф «Городские леген-ды. Останкино».

23.00

Т/с «Чемпион».

08.55

Д/ф «Королева тиг-ров. М. Назарова».

17.00

Величайшие сражения: Александр Великий.

00.40

Х/ф «Невазвуче-ный».

09.50

Т/с «Опера. Хроники убойного отдела».

18.00

Т/с «Томми-оборотень».

02.00

Истории в деталях.

10.45

«Вести. Дежурная часть».

21.00

Т/с «Томми-оборотень».

02.30

Т/с «Тридцатилетние».

11.00

«Вести».

18.30

Т/с «Томми-оборотень».

03.30

Т/с «Тайны Смолвиля».

11.25

«Местное время. Ве-сти - Москва».

22.00

Т/с «Звездные врата».

04.25

Т/с «Закон и порядок».

11.45

Т/с «Опера. Хроники убойного отдела».

12.00

Т/с «Баффи - истре-бительница вампиров».

05.10

Т/с «Ганцы под звез-дочкой».

16.30

Т/с «Кулакин и парт-неры».

12.30

Т/с «Звездные врата».

06.10

Т/с «Ганцы под звез-дочкой».

17.00

«Вести».

12.50

Т/с «Звездные врата».

07.00

Т/с «Такой разный Ферус МакФавел».

17.30

«Местное время. Ве-сти - Московская область».

12.50

Т/с «Звездные врата».

08.30

«Забуга-малышка».

17.50

«Вести. Дежурная часть».

12.50

Т/с «Звездные врата».

09.00

Домашние сказки.

18.05

Т/с «Женщина без прошлого».

12.50

Т/с «Звездные врата».

09.30

«Все секреты...».

18.30

Т/с «Женщина без прошлого».

12.50

Т/с «Звездные врата».

10.00

Т/с «Клон».

19.00

Т/с «Родные люди».

12.50

Т/с «Звездные врата».

11.00

«Дела семейные».

20.00

«Вести».

12.50

Т/с «Звездные врата».

12.00

Все под контролем.

20.30

«Местное время. Ве-сти».

12.50

Т/с «Звездные врата».

13.00

«Дела семейные».

20.50

«Спокойной ночи, ма-маша».

12.50

Т/с «Звездные врата».

14.00

Т/с «Даша Васильева».

21.00

Т/с «Дар Божий».

12.50

Т/с «Звездные врата».

15.00

«Мир в твоей тарел-ке».

22.50

«Мой серебряный шар».

12.50

Т/с «Звездные врата».

16.00

Все под контролем.

23.50

«Вести +».

12.50

Т/с «Звездные врата».

17.00

«Дела семейные».

00.10

«Частный детектив».

12.50

Т/с «Звездные врата».

18.00

«Дела семейные».

00.40

«Синемания».

12.50

Т/с «Звездные врата».

19.00

Т/с «Наперекор судь-бе».

01.05

«Дорожный патруль».

12.50

Т/с «Звездные врата».

20.00

«33 квадратных метра».

01.25

Х/ф «Гигант».

12.50

Т/с «Звездные врата».

20.30

Т/с «Доктор Хаус».

03.20

Детектив «Веществен-ное доказательство».

12.50

Т/с «Звездные врата».

21.30

Т/с «Клон».

05.00

«Сегодня утром».

12.50

Т/с «Звездные врата».

22.30

Домашние сказки.

06.00

«Сегодня вечером».

12.50

Т/с «Звездные врата».

23.00

Т/с «Евгения Романова».

10.00

«Сегодня».

12.50

Т/с «Звездные врата».

00.20

Детектив «Она написала на убийство».

01.00

«Сегодня».

12.50

Т/с «Звездные врата».

01.30

Драма «На тебя упо-ваю».

03.10

«Все секреты...».

03.40

Т/с «Доктор Хаус».

03.40

Т/с «Доктор Хаус».

04.30

Лига палачев.

05.25

Д/ф «Все об истории нижнего белья».

05.10

Детектив «Она написала на убийство».

06.10

Детектив «Она написала на убийство».

06.55

Мюзикл.

09.05

Новости

13.30 Т/с «Таксист».

13.25

Маски-шоу.

9.05

Телеканал «Доброе утро». Продолжение

15.30 «Уразаевское происшествие. Обзор».

08.00

Т/с «Зена - королева воинов».

9.25

«Милость + контрольная записка»

16.00 «Сегодня».

08.55

М/с «Смешарики».

11.00

«Бойная сила». Многосерийный фильм

16.25 Т/с «Улицы разбитых фонарей».

09.00

Т/с «Моя прекрасная няня».

12.00

Новости

18.30 «Уразаевское происшествие. Осозор».

09.30

Т/с «Плани дочки».

12.15

«Модный приговор»

19.00 «Сегодня».

10.00

Т/с «Что в доме хозяйки, 1 и 2 с».

13.20

«Детектив»

19.40 Т/с «Закон и порядок».

11.00

Истории в деталях.

14.00

Другие новости

20.40 Т/с «Бешеная».

11.30

«Что умнее пилотас-ника?».

14.20

«Ноябрь. Проститы»

21.40 Т/с «Виски».

12.30

Т/с «Моя прекрасная няня».

15.00

Новости (с субтитрами)

22.40 «Сегодня».

12.30

Т/с «Моя прекрасная няня».

15.20

«Заключенный №35»

23.05 Т/с «Ставка на жизнь».

13.30

Т/с «Пять великопел-ный».

16.00

«Огонь любви». Многосерийный фильм

00.05 «Милота злословия».

14.30

Т/с «Вся такая внезап-ная».

16.50

«Федеральный судья»

00.55 «Главная дорога».

15.00

М/с «Смешарики».

18.00

Вечерние новости (с субтитрами)

01.30 Военн. «Дом у дороги».

15.30

«Охотники за привиде-ниями».

18.20

Жизнь меня

03.25 Т/с «Без следа 3».

16.00

М/с «Приключенная Вилл и его друзья».

19.10

«Следа».

04.10 Т/с «Клиент всегда мерзв 4».

16.30

М/с «Приключения Джеки Чана».

20.00

Премьера. «Принцесса шипка». Многосерийный фильм

05.15 Т/с «Детектив Раш 2».

17.00

«Юнклитай».

21.30

«И все-таки я люблю...»

17.30

«Ким Пят-с-пирсом».

22.30

«Грибобольница. Дин и ноч».

18.00

Т/с «Сабрина - ма-ленкая ведьма».

23.30

Владимир Познер и Иван Ургант в проекте «Од-нозначная Америка»

18.30

«Галилео».

0.25

Ночные новости

19.00

Т/с «Моя прекрасная няня».

0.40

Премьера. Фильм «Рас-свет мертвых».

19.30

Т/с «Тайны Смолвиля».

2.25

Комедия «Парни из Бал-майна».

20.30

Истории в деталях.

3.00

Время

21.00

Т/с «Планины дочки».

3.30

Комедия «Парни из Бал-майна». Продолжение

22.00

Т/с «Одна ночь любви».

РОССИЯ

05.00

Доброе утро, Россия!

16.00

Д/ф «Городские леген-ды. Останкино».

23.00

Т/с «Чемпион».

08.55

Д/ф «Королева тиг-ров. М. Назарова».

17.00

Величайшие сражения: Александр Великий.

00.40

Х/ф «Невазвуче-ный».

09.50

Т/с «Опера. Хроники убойного отдела».

18.00

Т/с «Томми-оборотень».

02.00

Истории в деталях.

10.45

«Вести. Дежурная часть».

21.00

Т/с «Томми-оборотень».

02.30

Т/с «Тридцатилетние».

11.00

«Вести».

18.30

Т/с «Томми-оборотень».

03.30

Т/с «Тайны Смолвиля».

11.25

«Местное время. Ве-сти - Москва».

22.00

Т/с «Звездные врата».

04.25

Т/с «Закон и порядок».

11.45

Т/с «Опера. Хроники убойного отдела».

12.00

Т/с «Баффи - истре-бительница вампиров».

05.10

Т/с «Ганцы под звез-дочкой».

16.30

Т/с «Кулакин и парт-неры».

12.30

Т/с «Звездные врата».

06.10

Т/с «Ганцы под звез-дочкой».

17.00

«Вести».

12.50

Т/с «Звездные врата».

07.00

Т/с «Такой разный Ферус МакФавел».

17.30

«Местное время. Ве-сти - Московская область».

12.50

Т/с «Звездные врата».

08.30

«Забуга-малышка».

17.50

«Вести. Дежурная часть».

12.50

Т/с «Звездные врата».

09.00

Домашние сказки.

18.05

Т/с «Женщина без прошлого».

12.50

Т/с «Звездные врата».

09.30

«Все секреты...».

18.30

Т/с «Женщина без прошлого».

12.50

Т/с «Звездные врата».

10.00

Т/с «Клон».

19.00

Т/с «Родные люди».

12.50

Т/с «Звездные врата».

11.00

«Дела семейные».

20.00

«Вести».

12.50

Т/с «Звездные врата».

12.00

Все под контролем.

20.30

«Местное время. Ве-сти».

12.50

Т/с «Звездные врата».

13.00

«Дела семейные».

20.50

«Спокойной ночи, ма-маша».

12.50

Т/с «Звездные врата».

14.00

Т/с «Даша Васильева».

21.00

Т/с «Дар Божий».

12.50

Т/с «Звездные врата».

15.00

«Мир в твоей тарел-ке».

22.50

«Мой серебряный шар».

12.50

Т/с «Звездные врата».

16.00

Все под контролем.

23.50

«Вести +».

12.50

Т/с «Звездные врата».

17.00

«Дела семейные».

00.10

«Частный детектив».

12.50

Т/с «Звездные врата».

18.00

«Дела семейные».

00.40

«Синемания».

12.50

Т/с «Звездные врата».

19.00

Т/с «Наперекор судь-бе».

01.05

«Дорожный патруль».

12.50

Т/с «Звездные врата».

20.00

«33 квадратных метра».

01.25

Х/ф «Гигант».

12.50

Т/с «Звездные врата».

20.30

Т/с «Доктор Хаус».

03.20

Детектив «Веществен-ное доказательство».

12.50

Т/с «Звездные врата».

21.30

Т/с «Клон».

05.00

«Сегодня утром».

12.50

Т/с «Звездные врата».

22.30

Домашние сказки.

06.00

«Сегодня вечером».

12.50

Т/с «Звездные врата».

23.00

Т/с «Евгения Романова».

10.00

«Сегодня».

12.50

Т/с «Звездные врата».

00.20

Детектив «Она написала на убийство».

01.00

«Сегодня».

12.50

Т/с «Звездные врата».

01.30

Драма «На тебя упо-ваю».

03.10

«Все секреты...».

03.40

Т/с «Доктор Хаус».

03.40

Т/с «Доктор Хаус».

04.30

Лига палачев.

05.25

Д/ф «Все об истории нижнего белья».

05.10

Детектив «Она написала на убийство».

06.10

Детектив «Она написала на убийство».

06.55

Мюзикл.

№ 29 (2442)

2

реда РИИИ.

«Морская полиция»

[illegible]

22.00 "Дарб".
22.30 «Сен азмиз ба

5.55 Күрсәтүләр дәстүри. 6.00 «Асааган, Үзбәккестән» 7.00 «Сарай жауынды» Т/с. 7.35 «Отпым булмай» дәстү- ри. «Үзбәккестән табияти» 7.55 «Отпым мерос» 8.00 «Үзбәккестән» 8.35 «Мин бир ривоят» 8.40 «Ергилик», Теленорелла 8.45 «Татары сосини» 9.00 «Болгар сайраа» 9.10 «Ака-Уа Гримм эртак- дари» М/с. 9.40 «Мояи сирпиди» 10.15 «Заманавий Үзбек му- сикаси» М. Махмудов. 10.35 «Татарлар замин» 10.55 «Таб шифоро» 11.00 «Абдорот» 11.15 «Ачык ёлгон» Т/с. 11.50 «Отпым булмай» дәстү- ри. «Душпи» 12.00 «Асааган, Үзбәккестән» 13.00 «Сунти кирдила» Т/с. 13.55 «Отпым мерос» 14.00 «Абдорот» 14.20 «Эски альбом» 14.25 «Турмуш чораклары- да» Т/с. 15.15 «Корпим булмай» дәстү- ри. «Үзбәккестән табияти» 15.40 «Рингит дун» 16.00 «Бир улка хи» 16.20 Ю. Ражабий номиди максим аксакалбин концерти. 16.40 «Тарих, кутуси» 17.00 «Абдорот» 17.16 «Отпым мерос» 17.20 «Саламаттик дәстүри» «Болгар сайраа»: 17.40 «Эртаклар – яхшиликка еткарлар» 18.00 «Сунгит алаохитини» 18.05 «Турмуш чораклары» Т/с 18.55 «Зини» студиялар. «Эти- код мустикаллитли иулида» 19.15 «Охатлар ошудиа» 19.55 20.55 21.30 Үзбәккестән 19.30 «Абдорот» /рус / 20.05 «Таб шифоро» 20.10 «Ачык ёлгон» Т/с. 20.50 «Мин бир ривоят» 21.00 «Абдорот» 21.35 «Янги навалар» 21.55 «Сунти кирдила» Т/с. 23.00 «Кутимшик, мухабат» 23.15 «Раванна» Т/с. 23.50-24.00 Тунли навалар.	5.55 Күрсәтүләр дәстүри. 6.00 «Асааган, Үзбәккестән» 7.00 «Сарай жауынды» Т/с. 7.35 «Отпым булмай» дәстү- ри. «Үзбәккестән табияти» 7.55 «Отпым мерос» 8.00 «Үзбәккестән» 8.35 «Мин бир ривоят» 8.40 «Ергилик», Теленорелла 8.45 «Татары сосини» 9.00 «Болгар сайраа» 9.10 «Ака-Уа Гримм эртак- дари» М/с. 9.40 «Мояи сирпиди» 10.15 «Заманавий Үзбек му- сикаси» М. Махмудов. 10.35 «Татарлар замин» 10.55 «Таб шифоро» 11.00 «Абдорот» 11.15 «Ачык ёлгон» Т/с. 11.50 «Отпым булмай» дәстү- ри. «Душпи» 12.00 «Асааган, Үзбәккестән» 13.00 «Сунти кирдила» Т/с. 13.55 «Отпым мерос» 14.00 «Абдорот» 14.20 «Эски альбом» 14.25 «Турмуш чораклары- да» Т/с. 15.15 «Корпим булмай» дәстү- ри. «Үзбәккестән табияти» 15.40 «Рингит дун» 16.00 «Бир улка хи» 16.20 Ю. Ражабий номиди максим аксакалбин концерти. 16.40 «Тарих, кутуси» 17.00 «Абдорот» 17.16 «Отпым мерос» 17.20 «Саламаттик дәстүри» «Болгар сайраа»: 17.40 «Эртаклар – яхшиликка еткарлар» 18.00 «Сунгит алаохитини» 18.05 «Турмуш чораклары» Т/с 18.55 «Зини» студиялар. «Эти- код мустикаллитли иулида» 19.15 «Охатлар ошудиа» 19.55 20.55 21.30 Үзбәккестән 19.30 «Абдорот» /рус / 20.05 «Таб шифоро» 20.10 «Ачык ёлгон» Т/с. 20.50 «Мин бир ривоят» 21.00 «Абдорот» 21.35 «Янги навалар» 21.55 «Сунти кирдила» Т/с. 23.00 «Кутимшик, мухабат» 23.15 «Раванна» Т/с. 23.50-24.00 Тунли навалар.	5.55 Күрсәтүләр дәстүри. 6.00 «Асааган, Үзбәккестән» 7.00 «Сарай жауынды» Т/с. 7.35 «Отпым булмай» дәстү- ри. «Үзбәккестән табияти» 7.55 «Отпым мерос» 8.00 «Үзбәккестән» 8.35 «Мин бир ривоят» 8.40 «Ергилик», Теленорелла 8.45 «Татары сосини» 9.00 «Болгар сайраа» 9.10 «Ака-Уа Гримм эртак- дари» М/с. 9.40 «Мояи сирпиди» 10.15 «Заманавий Үзбек му- сикаси» М. Махмудов. 10.35 «Татарлар замин» 10.55 «Таб шифоро» 11.00 «Абдорот» 11.15 «Ачык ёлгон» Т/с. 11.50 «Отпым булмай» дәстү- ри. «Душпи» 12.00 «Асааган, Үзбәккестән» 13.00 «Сунти кирдила» Т/с. 13.55 «Отпым мерос» 14.00 «Абдорот» 14.20 «Эски альбом» 14.25 «Турмуш чораклары- да» Т/с. 15.15 «Корпим булмай» дәстү- ри. «Үзбәккестән табияти» 15.40 «Рингит дун» 16.00 «Бир улка хи» 16.20 Ю. Ражабий номиди максим аксакалбин концерти. 16.40 «Тарих, кутуси» 17.00 «Абдорот» 17.16 «Отпым мерос» 17.20 «Саламаттик дәстүри» «Болгар сайраа»: 17.40 «Эртаклар – яхшиликка еткарлар» 18.00 «Сунгит алаохитини» 18.05 «Турмуш чораклары» Т/с 18.55 «Зини» студиялар. «Эти- код мустикаллитли иулида» 19.15 «Охатлар ошудиа» 19.55 20.55 21.30 Үзбәккестән 19.30 «Абдорот» /рус / 20.05 «Таб шифоро» 20.10 «Ачык ёлгон» Т/с. 20.50 «Мин бир ривоят» 21.00 «Абдорот» 21.35 «Янги навалар» 21.55 «Сунти кирдила» Т/с. 23.00 «Кутимшик, мухабат» 23.15 «Раванна» Т/с. 23.50-24.00 Тунли навалар.	5.55 Күрсәтүләр дәстүри. 6.00 «Асааган, Үзбәккестән» 7.00 «Сарай жауынды» Т/с. 7.35 «Отпым булмай» дәстү- ри. «Үзбәккестән табияти» 7.55 «Отпым мерос» 8.00 «Үзбәккестән» 8.35 «Мин бир ривоят» 8.40 «Ергилик», Теленорелла 8.45 «Татары сосини» 9.00 «Болгар сайраа» 9.10 «Ака-Уа Гримм эртак- дари» М/с. 9.40 «Мояи сирпиди» 10.15 «Заманавий Үзбек му- сикаси» М. Махмудов. 10.35 «Татарлар замин» 10.55 «Таб шифоро» 11.00 «Абдорот» 11.15 «Ачык ёлгон» Т/с. 11.50 «Отпым булмай» дәстү- ри. «Душпи» 12.00 «Асааган, Үзбәккестән» 13.00 «Сунти кирдила» Т/с. 13.55 «Отпым мерос» 14.00 «Абдорот» 14.20 «Эски альбом» 14.25 «Турмуш чораклары- да» Т/с. 15.15 «Корпим булмай» дәстү- ри. «Үзбәккестән табияти» 15.40 «Рингит дун» 16.00 «Бир улка хи» 16.20 Ю. Ражабий номиди максим аксакалбин концерти. 16.40 «Тарих, кутуси» 17.00 «Абдорот» 17.16 «Отпым мерос» 17.20 «Саламаттик дәстүри» «Болгар сайраа»: 17.40 «Эртаклар – яхшиликка еткарлар» 18.00 «Сунгит алаохитини» 18.05 «Турмуш чораклары» Т/с 18.55 «Зини» студиялар. «Эти- код мустикаллитли иулида» 19.15 «Охатлар ошудиа» 19.55 20.55 21.30 Үзбәккестән 19.30 «Абдорот» /рус / 20.05 «Таб шифоро» 20.10 «Ачык ёлгон» Т/с. 20.50 «Мин бир ривоят» 21.00 «Абдорот» 21.35 «Янги навалар» 21.55 «Сунти кирдила» Т/с. 23.00 «Кутимшик, мухабат» 23.15 «Раванна» Т/с. 23.50-24.00 Тунли навалар.	5.55 Күрсәтүләр дәстүри. 6.00 «Асааган, Үзбәккестән» 7.00 «Сарай жауынды» Т/с. 7.35 «Отпым булмай» дәстү- ри. «Үзбәккестән табияти» 7.55 «Отпым мерос» 8.00 «Үзбәккестән» 8.35 «Мин бир ривоят
--	--	--	--	---

Тарихнинг ўқилмаган саҳифалари

Яқинда олимлар Назаршо Назиршоев ва Абдулло Фафуров собиқ КПСС МК архивда Россия ижтимоий-сиёсий тарихини ўрганаётди, хайратомуз ҳужжатга дуч келишди. Ёзув машинкасида терилган рўйхат 48 варақ бўлиб, унда Бухоро амирининг моддий бойликлари қайд этилган.

Деярли ҳар йили ОАВ ва интернетда ёзувчи, публицист, олим ва шунчаки тарих мухлисларининг шу мавзудаги мақолалари эълон қилиниб, мангитлар сўлоласига тегишли олтинларнинг қаердалиги ҳақида тахминлар билдирилади.



Бухоро амирининг газнаси

Мазкур мавзу Бухоронинг сўнгги амира Саид Олимхон тахтдан ағдарилган пайтдан бошлаб долзарблигини йўқотгани йўқ. Дарвоқе, мақолаларнинг муаллифлари, одатга кўра, амирнинг бойликлари имкон қадар кўпайтириб кўрсатишга уринадилар. Бироқ, уларнинг аксарияти амир Бухородан қочганда, ўзи билан бирга ўша даврдаги Россия пули бўйича 150 млн. рубллик 10 тонна олтинни олиб кетган, бу эса ҳозирги ҳисоб-китобга кўра, 70 млн. АҚШ долларига тўғри келади деб ёзишади.

Таъкидларга қараганда, мана шу бойликлар Ҳисор тоғ тизмасининг аллақаеридаги ғорларга яшириб қўйилган. Тахминлардан бирига кўра, Саид Олимхон ортиқча гувоҳлардан қутулган: қимматбаҳо юкни ортиб борган ва бундан хабардор туякашлар амирнинг ишончли одамлари томонидан йўқ қилинган. Орадан кўп вақт ўтмай, газнанинг муваффақиятли яшириб қўйилганлиги ҳақида ахборотни етказган Қорапўшнинг ўзи ўша кун кечаси сарой обхонасида амирнинг шахсий жаллоди томонидан бўғиб ўлдирилган. Ҳуломлар ҳам қириб ташланган.

1920 — 1930 йилларда ўнлаб, ҳатто юзлаб қуролли отликлар газнани излаб Тожикистон ҳудудига кириб келишади. Афсуски, бу ҳаракатлар зое кетади. Газнани излаш кейинги йилларда ҳам тўхтамади. Бироқ натижадан дарак бўлмади.

Фақат архив ҳужжатлари ёрдам бериши мумкин деган фикр пайдо бўлди. Ҳуллас, 1920 йил 22 сентябрда, яъни амир тахтдан туширилганидан 4 ой ўтиб Бухоро Халқ Совет Республикаси давлат комиссияси аъзолари Хайрулла Мухиддинов ва Холхўжа Сулаймонхўжаевлар Бухоро амирага тегишли бойликларни поездда Тошкентга олиб келишган ва Туркистон АССРнинг молия халқ комиссарлигига сақлаш учун топширишган.

Қимматли юк топширилган, давлат комиссияси икки нусхада далолатнома тузиб, бирини Туркистон молия комиссарлигига, иккинчисини эса БХСРнинг молия назоратига тақдим этган. Далолат-

номада кўрсатилган бойликлар 1193 та тартиб рақамига эга бўлган ва улар сандиклар ҳамда қопларга жойланган. Очилганда барчаси қимматбаҳо тошлар, пул, олтин, кумуш, мис, кийим-кечакка тўла эканлиги аниқланган.

Қимматбаҳо тошлар олмос, бриллиант, марварид, маржонлардир. Улардан 53 таси йирик олмос (оғирлиги кўрсатилмаган), 39 таси йирик ҳажмли бриллиант (138 карат), 400 дан ортиғи ўрта ҳажмдаги бриллиант (450 карат), 500 та кичик ҳажмли бриллиант (410 карат). Жами 1041 карат, 53 та йирик олмос бундан мустасно.

Аксарият қимматбаҳо маъданлар олтин буюмларга қадама нақш қилинган: олмосли ва марваридли 4 та тож, 3 жуфт сирға, 8 тўғнағич, 26 узук, аёлларнинг 26 та соати, 37 орден, 11 билагузук, 53 портсигар, тўқали 14 та белбоғ, аёлларнинг 43 та кўзгуси, Саид Олимхоннинг 10 та йирик ва 20 та майда бриллиантли кўкракка тақиллаган портрети, 59 та бриллиантли тўқа, тош ва эмалли 18 та кумуш қилич.

Бундан ташқари, умумий вазни 12 фунтлик (1 ф = 0,409 кг) маржон мунчоқлар, тилла билан ромланган марварид маржонлар — 35 фунт. Олтинлар турли-туман безаклар кўринишида — 14 пуд (1 п = 16 кг), сочма ҳолда — 10 пуд, 4 фунтлик, умумий оғирлиги 4 пуд келадиган лом ва 2 фунтлик 262 та ёмби — 12 пуд, турли қийматга эга бўлган 247.600 рубллик Россия тангалари, умумий нархи 10.036 рубллик Бухоро тангалари, хорижий тангалар. Тангалар ва орденларга қадалма олтинлар оғирлиги 688,424 килограммни ташкил қилади.

Кумуш ҳам катта салмоққа эга бўлиб, асосан турли рўзғор буюмлари ва идиш-товоқлар кўринишида. Кўпчилиги турли рангдаги эмал билан қопланган бўлиб, улар рўйхатида отларнинг тўқали эгар-жабдуқларига кўрсатилган. Бироқ асосий кумуш бойлик 632 та сандиқ ва 2364 та қопда бўлиб, умумий вазни 6417 пуд, бошқача айтганда, 102,7 тонна бўлган.

Пуллар ҳам оз эмас: 26 та сандиқда қоғоз пуллар қадоқланган. Россиянинг Николай пулларининг умумий суммаси 2.010.111 рубл, Россия Ке-

ренский пуллари — 923.450 рубл, Бухоро пуллари эса 4.574.980 тилло.

Бундан ташқари, йирик 180 та сандиққа 63 та мўйнали зар чопон, 46 та сурп ятак, қимматбаҳо 10 та гилам, 8 та пояндоз, 13 та палос, 415 та салла, 436 та дастурхон, 746 та дўппи, 660 жуфт пойабзал ва х.лар жойлаштирилган.

Далолатномага илова ҳам тиркалган бўлиб, унга кўра, барча олтин буюмлар ва қимматбаҳо тошларнинг сифати ва вазнини аниқлаш мақсадида улар экспертизадан ўтказилган. Тажрибали заргар Данилсон уларни баҳолаган. Бироқ, қизиги шундаки, Данилсон аниқлаган қимматбаҳо тошлар, олтин ва кумушнинг нархи далолатномада кўрсатилганидан пастроқ бўлиб чиқди.

Далолатнома ва бугунги пул курсига асосан амир олтинлари тўлиғича ломга айлантилди (688,434 кг) камида 18 млн. АҚШ долларига тенг бўлади. Барча кумуш (102,7 тонна) жаҳон бозорида 51 млн. доллардан ортиқроққа баҳоланади. 1041 карат бриллиант учун «Сотбис» ёки «Кристи» кимошди савдосида салкам 34 млн. доллар ишлаб олса бўлади. Бироқ биз йирик 53 та олмос, 19,2 кг. ли маржон ва марваридлар қийматини баҳолашга ожизмиз (оғирлиги кўрсатилмаган).

Олмосга келсак, у барча қимматбаҳо тошлар ичида энг қаттиқ, чиройли тошдир. Олий 4 та тош (олмос, зангори ёкут, зумрад, лаъл) ичида у биринчи ўринда туради.

Умуман олганда, қимматбаҳо тошлар билан безатилган олтин тақинчоқларни баҳолаб бўлмайди, чунки уларнинг барчаси жуда катта бадий қимматга эгадир. Мисол учун Россиянинг Андрей Первозванний орденини олиш мумкин. 2006 йили бу орден «Сотбис» кимошди савдосида 428 минг долларга пулланди.

Қаранг-а, мана шу қимматбаҳо юк Бухородан Тошкентга олиб келинган. Шубҳасиз, бу Саид Олимхон газнасининг атиги бир қисми, холос.

Афсуски, мазкур маълумотлар бу амир мулкининг ҳаммаси ёки бир қисми деган ўринли саволга тўлиқ жавоб бермайди.

Гап шундаки, Бухоро амирининг барча газнаси турли ҳисоб-китобларга кўра, 30-35 млн. тиллодан Россиянинг 90-105 млн. рублига тўғри келади. Саргузашт ишқибозлари эса 10 тонна олтинни 1920 йилдаги курсга қақиб, Россиянинг 150 млн. рубли бўлади деб нархлашяпти. Бундай номутаносибликнинг сабаби нима?

Муаммонинг ечимини топишга ҳаракат қиламиз. Қиссамиз бошига қайтиб, айрим муаллифлар таъкидлаганидек, амир ўзининг барча бойликларини олиб чиқиб кетгани ва 10 тонна олтинни тоғларга яширганини эслатмоқчимиз. Айтинг-чи, бундай ўта муҳим ишни атиги 20 кишини жалб қилган ҳолда шахсан амирнинг ўзи қилиши мумкинми? Уйлаймизки, асло!

Биринчидан, бундай катта юкни ташиб чиқиш учун камида 100 киши керак бўлади, отлик кўриқчилар эса бу ҳисобга кирмайди. Шунинг ўзи катта бир қарвон эмасми? Бундай қарвон эса ҳеч кимга билдирмасдан эрзимас масофани ҳам босиб ўтиши қийин, юкнинг Ҳисор тоғи этакларига беркитилгани ҳақида гапирмаса ҳам бўлади.

Иккинчидан, амир Бухорога қайтган, барча гувоҳларни йўқ қилади, негадир газнаси қаерга яширилгани ҳақида яқинларига лом-мим демайди.

Учинчидан, амир тахтдан туширилган, Ҳисорга қочиб бориб, армия тўплаши, бу лашкарни эса маҳаллий аҳолидан шакллантириши, аниқ эди. Бироқ ҳаммани қуроллантириш учун унда маблағ етмай қолиши ҳам мумкин эди. Бунинг учун у Шарқий Бухоро аҳолисидан қўшимча йиғимлар олган. Бироқ у ўз қўшинининг атиги тўртдан бир қисмини қуроллантира олади, холос.

Тўртинчидан, Олимхон ташқи ёрдамдан умидини узмаган. Масалан, 1920 йил 12 октябрда Буюкбритания

қироличасига йўллаган хатда ундан 100 минг фунт стерлинг, ўқ-дориси билан бирга 20 минг милтиқ, снарядлар билан таъминланган 30 замбарак, 10 та аэроплан ва Англия-Ҳиндистон сара аскардан 2 минг нафарини жўнатишни сўраган. Афсуски, Англия ҳукумати болшевиклар билан муносабатларининг кескинлашуvidан хавотирга тушиб ва улар Афғонистонда совет ҳокимиятини ўрнатиш учун ҳужум қилишдан ҳайиқиб, амирга ёрдам бермади.

Бешинчидан, Саид Олимхон, айримлар тасаввур қилганидек, Ҳисор тоғларида яширган олтин захираларини Афғонистонга олиб ўтишга уринмаган, чунки у кўрбошиларидан бирортасига, ҳатто Анвар пошо ва Иброҳимбекка ҳам ишонмаган. Бундан ташқари, амир бу ишни уларга топширганда ҳам муваффақиятга эришолмаслигини биларди. Чунки бундай улкан қарвонни яширинча совет ҳудуди орқали, айниқса Панж дарёсидан олиб ўтишнинг имкони йўқ эди. Бунинг учун кенг қамровли ҳарбий операцияни тайёрлаш зарур бўларди. Бироқ бундай қилиш учун амирда на куч ва на маблағ бор эди.

Олтинчидан, мабодо амир хазинани яширган бўлса, 1920 — 1930 йилларда хорижий мамлакатлар ва халқаро ташкилотлар кўмағида уни олиб чиқиб кетиш чорасини кўрарди. Бироқ у бундай йўл тутмади. Саид Олимхоннинг кўлга туширилган бир неча хати маълум. Улар чет эл сиёсий арбобларига йўлланган бўлиб, бирортасида ҳам яширилган олтин ҳақида бирор-бир ишора кўринмайди.

Еттинчидан, нақд маблағнинг йўқлиги Бухоро амирага ўз кўрбошиларини моддий қўллаб-қувватлаш имконини бермаган.

Демак, юқорида баён этилган барча тафсилотлар битта хулосага олиб келади: тарихи тилларда дostonга айланган амирда 10 тонна тилло бўлмаган. Аммо ўзига яраша хазина бўлганлиги эҳтимолдан холи эмас. Бухородан олиб чиқилган маблағлар амирлик газнасининг атиги 15-20 фоизи бўлиб, у ҳам бўлса Саид Олимхоннинг эҳтиёжларига, ғуломлар харажати, озик-овқат, ема-хашак, қурол-аслаҳа харид қилишга етарди, холос.

Боз устига, амир Бухорони тарк этиб, мағлубияти учун қасос олиш фурсатини кутгани ҳам ҳисобдан чиқармаслик лозим. Шарқий Бухорода сафарбарлик эълон қилгани ва болшевикларга қарши мажбуран уруш эълон қилганлиги тўғрисида Миллатлар лигасига мурожаат этгани ҳам тасодифий ҳол эмас.

Афсуски, болшевиклар Бухорода ўз ҳокимиятини ўрнатиб, амир газнасининг салмоқли қисмини қўлга киритишди. Тошкентга олиб келинган газнанинг кейинги тақдирини аниқлаш имкони бўлмади. Бироқ, фахмлаш қийин эмас: орадан кўп вақт ўтмай, барча бойликлар Москвага жўнатишган. Чунки Россияда фуқаролар уруши ҳануз давом этаётган эди. Қизил армияни барча зарур нарсалар билан таъминлашда Бухоро амирининг газнаси асқотганлиги шубҳасиз.

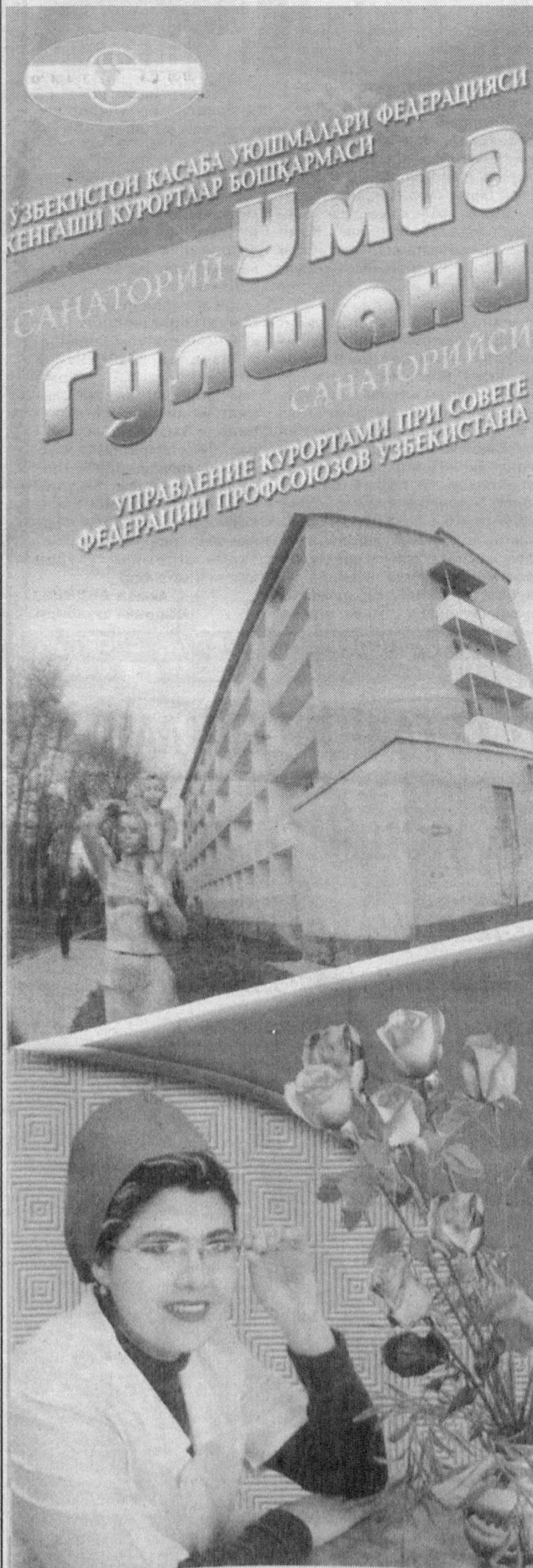
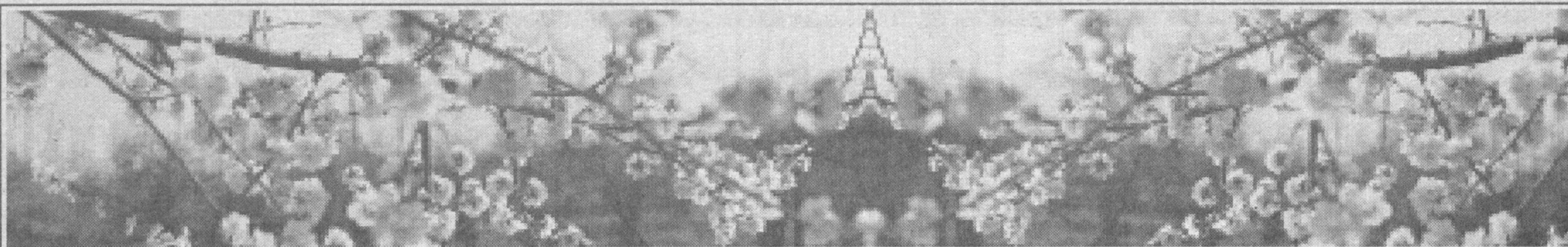
Хориж матбуоти материаллари асосида Пиримкул ДУСТМАМАНОВ тайёрлади

«ЎЗДЭУавто» қўшма корхонаси касаба уюшма қўмитаси

*Мухтарам онахонларимиз,
мунис опа-сингилларимизни
8 март — Халқаро хотин-
қизлар байрами билан
қутлайди.*

*Янгилавиш ва яшариш
айёмида сизларга
сиҳат-саломатлик,
бахт-саодат пилайди.*

*Байрамнингиз
муқорак бўсин!*



«УМИД ГУЛШАНИ САНАТОРИЙСИ» МАСЪУЛИЯТИ ЧЕКЛАНГАН ЖАМИЯТ МАЪМУРИЯТИ ВА КАСАБА УЮШМА ҚЎМИТАСИ

*Барча хотин-қизларимизни
8 март — баҳор байрами
билан самимий муборақбод
этади ва маъкур сикхатгоҳда
дам олиб, даволанишга
таклиф қилади.*

Санаторий аёллар ва эркекларда учрайдиган бепуштликни даволашга ихтисослашган бўлиб, қишин-ёзин барча шароитларга эга. Жумладан, бу ерда аёллар, эркеклар жинсий аъзоларида учрайдиган хасталиклар, бепуштлик, асаб, бўғим касалликлари ҳамда эндокрин безлар хасталиklarини даволашда юқори тажрибали, олий тоифали гинеколог, андролог, уролог, невропатолог, эндокринолог, физиотерапевт ва стоматологлар хизмат қилмоқда.

Ташхис-даволаш бўлимида жаҳон андозаларига мос замонавий услублардан УТТ, ЭКГ, ИФА (иммуно-

ферментли анализа-тор), яъни қонда барча инфекция, гормон, қанд микдорларини аниқлаш, клиник лаборатория хизматларидан, турли замонавий физиотерапевтик даво усулларида, юқори минераллашган маъданли балчиқ ванна ва аппликацияларидан, доривор гиёҳли дамламалардан, уқалаш, сув остида уқалаш, нина билан, шунингдек, ташхисга асосан даволаш жисмоний машғулотлари, замонавий тренажёр, сауна, сув ҳавзаларидан, оғриқсиз стоматология хизматларидан фойдаланиш мумкин.

Оилавий дам олувчилар учун ётоқ бўлим-

ларида барча шароитларга эга коттеж, «люкс» хоналар мавжуд.

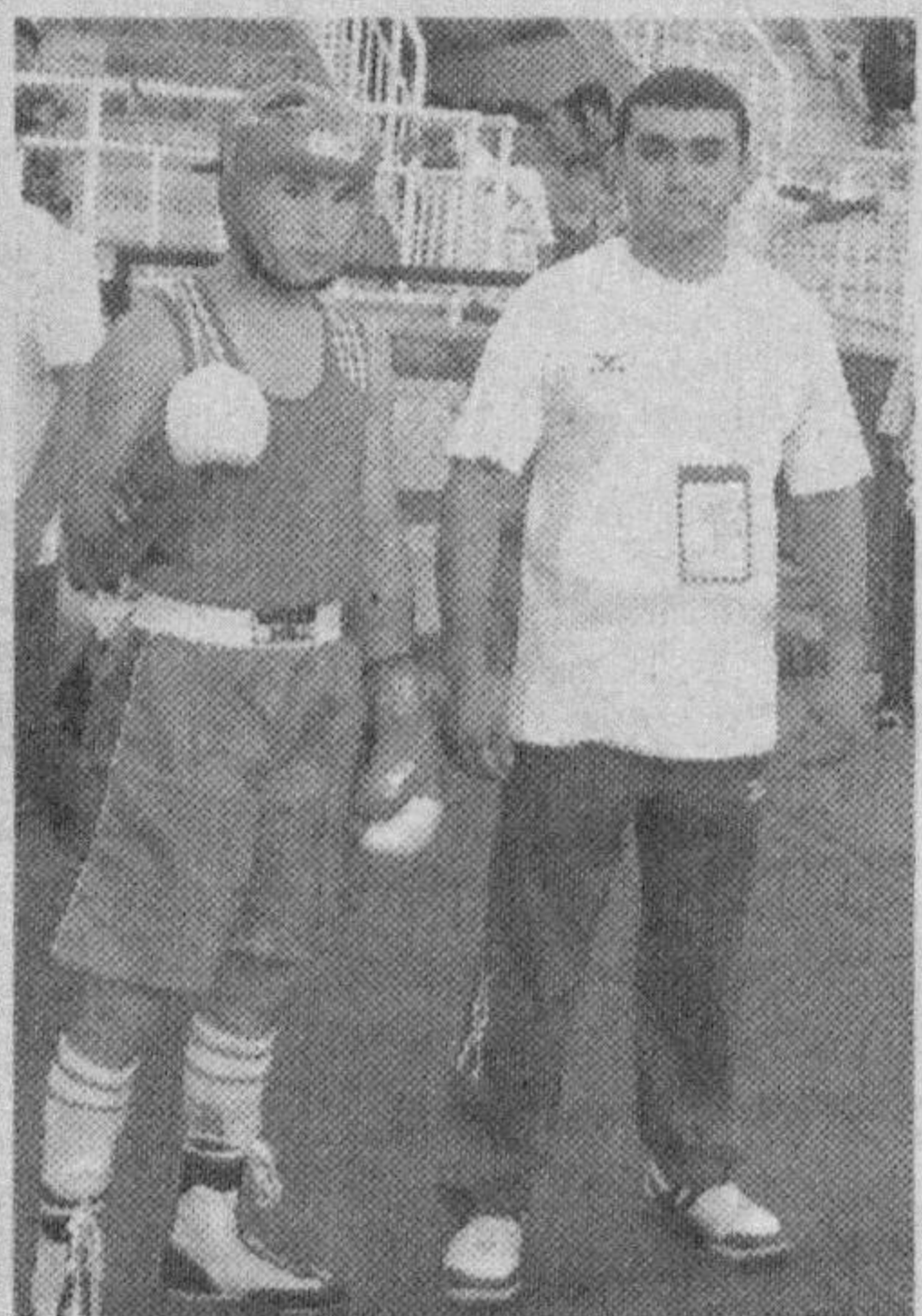
Яхши дам олиб, овқатланиш учун буюртмага асосан ширин, лаззатли, тўрт маҳал парҳез таомлар, мавсумга қараб витаминли столлар мавжуд. Кутубхона, ёзги ва қишки чойхона, рақс тушиш саҳнаси, диско клуб, теннис, волейбол майдончалари ва турли спорт анжомларидан фойдаланиш мумкин. Талаб ва истакларга қараб шаҳар бўйлаб экскурсиялар ташкил қилинади. Санаторийнинг ўзида кинофильмлар намойиш этилади.

Манзил: Тошкент вилояти, Қибрай тумани, Қибрай шаҳарчаси, Навоий кўчаси, 1-уй; (8-37095) 61-955, (8-371) 289-20-92.

СПОРТ /// СПОРТ /// СПОРТ /// СПОРТ /// СПОРТ /// СПОРТ /// СПОРТ /// СПОРТ /// СПОРТ /// СПОРТ /// СПОРТ ///

Адашлар

Ҳаётда гаройиботлар жуда кўп учрайди. Биз бугун тилга олаётган мавзу ҳам киши эътиборини тортиши аниқ. Гап спортдаги адашлар ҳақида.



Бокс бўйича Андижон вилоят терма жамоаси бош мураббийи Алишер Абдуллаев шоғирди билан.

Бир неча йилдан буён спорт соҳасида қалам тебратман. Мени хайратга солган нарсаси нафақат натижалар, балки улар ўртасида адашларнинг кўплиги ҳам. Адаш бўлганда ҳам нафақат исми, балки фамилияси ҳам ўхшаш. Масалан, Ўзбекистон шахмат федерацияси ва Ўзбекистон миллий кураш федерацияларининг президентларини олайлик. Шахмат бўйича спортчиларимизга қатор қулайликлар яратётган спорт фидойиси, Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги раҳбари Абдулла Орипов бўлса, миллий меросимиз бўлган курашнинг ривожига халқ севган шоир, Ўзбекистон Қаҳрамони Абдулла Орипов масъул этиб

бириктирилган.

Шунингдек, федерациялар бош котиблари орасида ҳам адашлар бор экан. Масалан, Ўзбекистон у-шу федерацияси ҳамда Ўзбекистон баскетбол федерациялари бош котибларининг исми-шарифи Равшан Ғаниев.

У-шу бўйича мутахассис, Равшан Ғаниевнинг ўғли Саидхўжа Ғаниев мазкур спорт тури бўйича терма жамоамизнинг етакчи спортчиларидан бўлса, баскетболчи Равшан аканинг ўғли, 8 ёшли Амал эса ҳозир сузишга қатнаётган экан.

Таниқли адашлар бокс ва кикбоксинг соҳасида ҳам учрайди. Мисол учун, бокс бўйича Андижон вилоят терма жамоаси бош мураббийи Алишер Абдуллаев бир нечта чемпионларни тайёрлаб бераётган бўлса, Сирдарёнинг Бахт шаҳрида туғилиб ўсган, кикбоксинг ва универсал жанг устаси Алишер Абдуллаев бир неча бор жаҳон чемпиони бўлишга эришган.

Футбол бўйича қатор йиллар Қаршининг «Насаф» жамоасида, қолаверса, миллий термамиз ҳимоясида тўп сурган Даврон Файзиев аллақачон ўз мухлисла-

рини топиб улгурган. Спорт соҳасидаги бошқа бир Даврон Файзиевни ҳам яхши биласиз: у спорт шарҳловчиси. Айни пайтда футбол ва бокс репортажларини маромига етказиб шарҳлаб бераётган бу шарҳловчи қиёфа жиҳатидан ҳам адашига ўхшаб кетади.

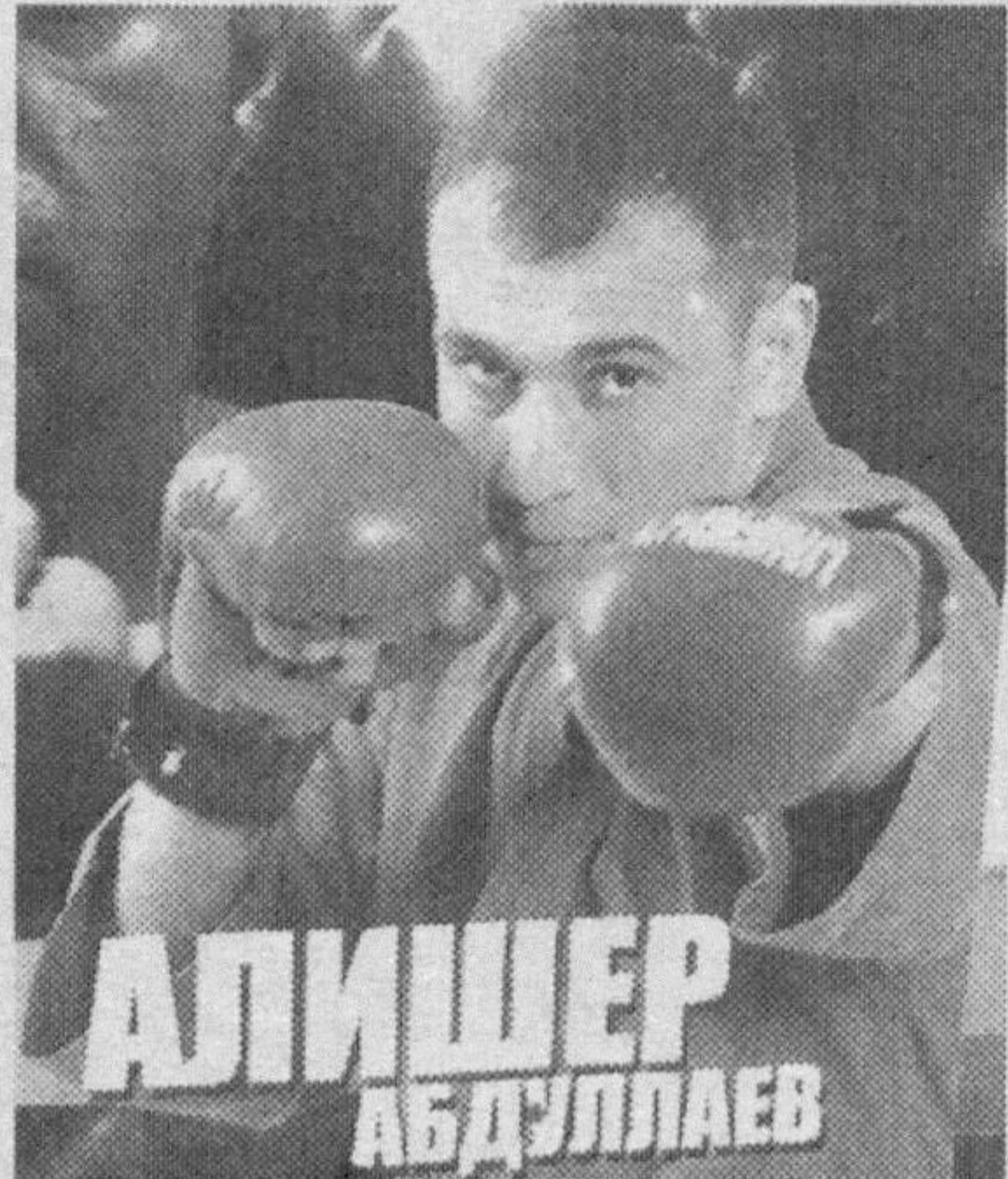
Яқинда шахмат бўйича Ўзбекистон чемпионати биринчи лигасида сирдарёлик 14 ёшли Миржалол Қосимовни учратдим. Бу ўспиринга ота-онаси машҳур футбол юлдузи Миржалол Қосимовга ўхшасин, дея унинг исмини беришгани табиий.

Ёдингизда бўлса, ўтган йили Миржалол Қосимовнинг хайрлашув учрашуви олдидан тадбир ташаббускорлари Қосимов ўсмирлар ўртасида жаҳон чемпиони бўлган 1987 йилдан сўнг туғилган Миржалол исмли болалар ҳақида маълумот тўплаш ниятида эканликларини билдиришгач, «Миржалолларни излаймиз» эълони орқали жойлардаги Миржалоллар ташкилий кўмитага ўзлари ҳақида маълумот жўнатишганди. Оқибатда хайрлашув учрашуви куни олдидан 200 нафардан зиёд Миржалоллар

ҳақида ахборот йиғилди. Улар орасида исми-шарифи Миржалол Қосимов бўлган ёшлар ҳам кўп эди. Хаттоки, футбол машғулотларига қатнайдиган кичик Миржалоллар ҳам кам эмас экан. Хайрлашув учрашуви куни Миржалол Қосимов адашларига совға-саломлар улашди, улар билан суратга тушди.

Демак, яқин келажакда ўзбек футболларида яна Миржалол Қосимовларни кузатамиз. Улар «ўзбек Марадонаси» каби машҳур бўла олишадими, йўқми, буни эса вақт кўрсатади.

Айни пайтда Фарғонанинг «Нефтчи» футбол клубида тўп сураётган Анвар Бердиевни яхши танийсиз. Бир неча йил Қаршининг «Насаф» жамоаси шарафини ҳимоя қилган бу ҳужумчи бугун водийликларнинг ёқимтойига айланган. Шунингдек, Тошкентнинг «Пахтакор» жамоаси ўринбосарлар таркибида ҳам кўплаб голларга муаллифлик қилаётган ёш Анвар Бердиев улғаймоқда. Бундан ташқари, футбол ишқибозлари «Нефтчи» жамоаси ярим ҳимоя чизигида тўп сураётган Азиз Ибрагимовни яхши билишадими. Унинг адаши,



Кикбоксинг ва универсал жанг устаси Алишер Абдуллаев.

яна бир Азиз Ибрагимов эса Словакиянинг «Слован» жамоаси ярим ҳимоячиси бўлиш билан бирга, миллий ва олимпия терма жамоамизнинг асосий ўйинчисига айланган.

Спорт оламида ўзбек санъаткорларининг машҳур номлари ҳам учрайди.

Масалан, Ўзбекистон таэквондо ITF терма жамоаси бош мураббийининг исми шарифи Фахриддин Умаров бўлса, кураш бўйича мамлакат чемпиони, қашқадарёлик Шерали Жўраев кучли спортчиларимиздан саналади. Мини футбол термамизда эса Фаррух Зокиров аталмиш тўпурар ҳужумчимиз бор...

Акмал АБДИЕВ,
«Ишонч» мухбири

СПОРТ /// СПОРТ /// СПОРТ /// СПОРТ /// СПОРТ /// СПОРТ /// СПОРТ /// СПОРТ /// СПОРТ /// СПОРТ /// СПОРТ ///

Бухоро Вилоят соғлиқни сақлаш ҳодимлари касабда уюшмаси кенгаши

Ҳаётиимиз ишлари бўлмиш барга аёлларни, нажот фариштаси ҳисобланган дилбар шифокору ҳамшираларни иўзаллик ва нафосат байрами — 8 март — Хотин-қизлар куни билан муқофобод этиб, Сизларга юксак ҳурмат-эҳтиром ва самимий тилакларини илҳом этади.

Баргангизга сизхат-саломатлик, бахту саодат, хонадонларингизга тинчлик ва файзу бароқа тилайди.

Шолеингиз баланд, умрингиз узок, бахтингиз баркамол бўлсин!



Муборак газни қайта ишлаш заводи маъмурияти ва касаба уюшма қўмитаси

*Соҳада меҳнат қилаётган аёлларни,
барга мунис ва муҳтарама онахонларимиз,
опи-синилларимизни*

*8 март — Халқаро хотин-қизлар байрами
билан самимий муборакбод этади!*

*Сизларга сиҳат-саломатлик,
оилавий бахт ва хотиржамлик ҳамиша
ёр бўлсин!*



▼ Катра

Кўнгил қаттиқ бўлмайди

— Шерали, Бобо билан қачон гурунг қиламиз?
— Эй, иш кўп! Чикиб бўлмаяпти. Борамиз, борамиз.
Орадан анча вақт ўтади.
Кори бобо жуда бамаъни одам. Сўхбатини олсам, маънавий мавзуда ёшларга нафи тегадиган бир нима ёзсам бўлади.
Дўстим билан сўхбатлашсам, ўша ваъдани эслатаман.
— Кўймадингиз, кўймадингиз. Бўлди, ўзим айтаман.
Яқинда уйга телефон бўлди. Ўшакни олдим. Овозидан танидим.
— Ха, Шерали?
— Салом.
— Салом. Эшитаман.
— Ака, бобойни бериб қўйдик...

Гапиролмайди. Йиғлайди. Неча-неча қотилларни тергов қилган, жасадларни кўздан кечирган. Ўлдирилганларнинг фарзандларига қовоғини очмай «Йиғлашнинг фойдаси йўқ. Гумонингиз борми? Марҳум охири марта ким билан учрашган? Душманлари борми? Бас қилинг йиғлашни, саволга жавоб беринг!» дейдиган кишининг аҳволини кўринг. Ота ўз ажали билан ўлди. Бу ёғи қариллик.

Балки туғилган жойидан йироқдалиги, балки менга, ҳамқишлоғига айтганидан кўнгли тошиб кетгандир.

«Жойлари жаннатда бўлсин. Қолган умрларини сизга, набира-ларига берсин» деб таскин бергандек бўламан. Ўзим ўйлайман. Шу ёшга кириб, бир неча фарзандни ўқитиб, олий маълумотли, ўйли-жойли қилиб дунёдан ўтиш ҳаммага ҳам насиб қилавермайди.

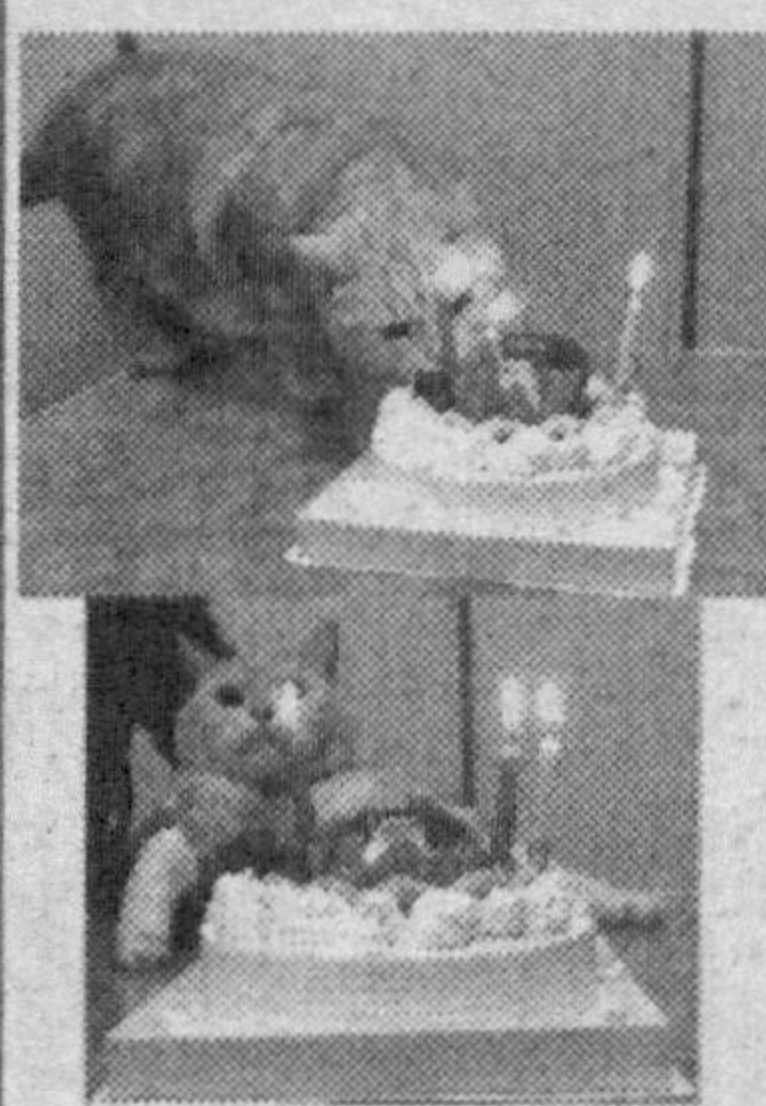
Кўп йиллар ўқитувчилик қилган. Хатта термула-термула кўздан қолган. Аммо кўнгил кўзи ўткир бу инсон билан бироз гаплашганман. Билими, дунёқараши кенглигига қойил қолганман. Туманда кўзи охирига жамиятини бошқарарди. Ожиз деганларимиз ожиз эмас эди, яратувчилик билан шугулланишарди, ҳаётда фаол эдилар. Ҳеч қачон мен ногирон бўлиб қолдим деб нолишмаган. Дейдиларки, киши ўз кучи ва имкониятларидан кўпроқ фойдалана олса, ўша соҳиб саодатдир. Ҳар томонлама дегани бу ижтимоий ҳаёт, жамиятдан узилиб қолмаслик. У киши ҳаёт билан ҳамнафас эди.

Эсимда, Шерали айтиб берганди.
— Ўғлим, ма, пулни ол! Радиоприёмник олиб кел! Униси ўқимай қўйди. Янгиликларни эшитиб турмасам, ёрилиб кетаман.
— Ота, пулингиз керак эмас, ўзим олиб келаман.
— Ма, пулни ол, «орган»лигини бошқа жойда қиласан, — жahl қилган у.

Қари билганини пари билмайди, дейдилар. Уларни тинглаб қолиш ҳам бир саодатдир.

Довуд МАҲДИЙ

Изоҳи сиздан...



Олдин шамни ўчирмоқ керак,
Сўнгра тортни паққос туширмоқ керак.

Зокиржон ХОЛМАТОВ,
Юнусобод тумани

Сизга аталган тортдан,
Хўжайин бир татиб кўрай.
Бунча хасис бўлманг-да,
Тортманг, тортманг... вой, ўлай.

Илҳомжон НУРМАТОВ,
Қибрай тумани

Меҳмон кутиб хўжайин,
Тортни қўйди столга.
Ейишни бошлар опам,
Ҳаттоки олмай қўлга.
Хўжайин кўрса, ҳайхот,
Не бўлади билмайман.
Яхшиси мен опамнинг,
Қилга ишин қилмайман.

Асадулла МИРЗААКБАРОВ

Бунча ширин экан торт,
Дилинг яйрайди бай-бай.
Йилда бир бор туғилган
Соҳибимдан айланай.

Рустам САТТОРОВ,
Наманган шаҳри



Энди навбатдаги
сўрагга изоҳ
топинг-чи?

Ўзбекистон Маданият ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгаши жамоаси Ўзбекистон Халқ артисти **Раҳимахон МАЗОХИДОВА**нинг вафоти муносабати билан марҳумнинг яқин қариндошлари-га ҳамдардлик билдиради.

Ўзбекистон Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгаши ва Тошкент вилоят кенгаши жамоаси АСМ ходимлари касаба уюшмаси Зангиота туман кенгаши раиси Жаҳонгир Саидовга волидаи муҳтарамаси

ШАРОФАТ аянинг вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгаши ва Қашқадарё вилоят Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси кенгаши жамоаси Кенгаши раиси Саодат Рустамованинг волидаи муҳтарамаси

САНОБАР аянинг вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор этади.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

15-19-00
март

ХАЛҚАРО ИСТЕЪМОЛЧИЛАР КУНИГА БАҒИШЛАНГАН
ЎЗБЕК ЭСТРАДА ЮЛДУЗЛАРИ ИШТИРОКИДАГИ
ГАЛА-КОНЦЕРТНИ

НАМОЙИШ ЭТАДИ



Ўзбекистон Республикаси
Монополиядан чиқариш,
рақобат ва тадбиркорликни
қўллаб-қувватлаш давлат
қўмитаси



Ўзбекистон Истеъмолчилар
ҳуқуқларини ҳимоя
қилиш жамиятлари
Федерацияси



ФАҚАТ ЮЛДУЗЛАР

Iste'molchi

ПрессТиж ТБ

ТНУХ

www.kamalov.uz

WWW.KAMALOV.UZ

Tel. 109-00-68

Мунажжим башорати

(18 - 18 март)

Дўстларингиз даврасини кенгайтиринг. Яқинларингиз билан гап талашманг, катта жанжал чиқиши мумкин. Ҳафта давомида дам олиш учун, албатта, вақт топинг. Сарфлаган вақтингиз ўзининг ижобий натижасини бериб, ҳаётини фаоллаштиришга янада оширади.

Шартномаларни ёки келишувларни рад этишдан олдин ҳамкорлар билан бамаънафит иш тутинг. Йўлда кетаётган бўлсангиз ҳафсизлик чораларини кўришни унутманг. Агар ҳайдовчилик тажрибаңгиз оз бўлса унда 8 мартни оилангиз даврасида ўтказинг. Фарзандларингизга ёқадиган совғалар харид қилинг.

Ташқи кўришнингизга аҳамият беринг. Дам олиш кунларини оилангиз даврасида ўтказинг. Фарзандларингиз спортнинг бирор тури билан шугулланишларида намуна бўлинг. Катта маблағ билан боғлиқ молиявий шартномалар имзолашда эҳтиёткор бўлинг.

Турли соҳа вакиллари билан мулоқот ва баҳс-мунозаралар самарали кечади ва бу ишнингизда ҳам ижобий бўрилишга олиб келади. Бу ҳафта харид учун ҳам жуда қўлай бўлиб, натижада ташқи қиёфанингиз ҳам янада гўзаллашади. Ички туйғуларингизга қўлоқ тутинг. Ўткир жисмлар ва олов билан ишлашда эҳтиёткор бўлинг.

Қатъий ҳаракатларингиз, таваккал қила олишингиз маблағингиз ошишига олиб келади. Электр ва электр асбоблари билан муомала қилишда эҳтиёткор бўлинг. Ўз ҳис-туйғуларингиз ва севги изҳори учун ҳафта жуда омадли келади. Синашта бўлмаган одамлар билан дўстлашманг.

Тасодифий танишувлар-ҳаётингизда катта ўзгариш ясаши мумкин. Бу ўзгаришлар натижаси ўлароқ сиз ўз мураббатингизни унотасиз. Соғлигингизга эътибор беринг. Соғломлаштириш ва даволаш ишларида халқ табиобатидан фойдаланинг. Севимли ёр, меҳрибон она, ақлли ўй бекаси бўлишга интилинг. Бунинг учун сизда иқтидор етарли.

Романтик учрашувлар учун бу ҳафта жуда омадли кечади. Иш жойингизда янада фаолроқ бўлинг. Тезкор ва қўтилмаган қарорлар қабул қилишингиз кўзланган мақсад эришиш йўлида асқотади. Янги дўстлар орттирасиз. Қўтаринки кайфият сизни тарқ-этмасин.

Шахсий ҳаётда жиддий фикрлаш фурсати етди. Шунинг учун бу масалага енгил қараманг. Яқинларингиз билан ҳушмуомала бўлинг. Ақс ҳолда зиддият юзага келиши мумкин. Яхшиси, эски гап-сўзларни кўзгамаган маъқул. Узоққа буладиган сафар ва саёҳатларни режалаштирманг. Чунки кўзланган натижага эришолмаслигингиз мумкин.

Ҳафта молиявий ишлар борасида омадсиз кечади. Яқинларингиз, дўстларингиз ва оила аъзоларингизга совғалар беринг. Ота-онангиздан хабар олинг. Алданиб қолишдан сақланинг. Табиат қўйнига чиқиш фойдадан ҳоли бўлмайди.

Танқид ва мақтовлардан тўғри хулоса чиқаринг. Ўз устидангизда ишланг ва камчиликларини бартараф этинг. Молиявий режалар кутганингиздан ҳам яхши натижа беради. Бинафша ва лолалар солинган ванна қабул қилинг. Бу дилдаги руҳингизни тетиклаштиради. Янги уйга қўчиб ўтасиз.

Иш жойингизда рағбатлантириш бўлади. Таваккал ўйинлар, казино, қимор ўйнашдан сақланинг. Пулингизни олдин ўйлаб кейин сарфланг. Турли қалтис ҳазиллардан сақланинг. Бу сизга қимматга тушиши мумкин.

Иқтидорингизни намойиш қилишга шошилманг. Чунки ҳали бунга тайёр эмассиз. Ўтқинчи ҳис-туйғуларга берилманг. Оила аъзоларингизга совғалар харид қилинг. Хонадонингизда байрамона кайфиятни юзага келтиришга ҳаракат қилинг. Бу борада турмуш ўртоғингизнинг ёрдамига суянишингиз мумкин.

Ishonch МУАССИС: Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси	Бош муҳаррир Абдухолик АБДУРАЗЗОҚОВ Тахрир хайъати: Алла Долженкова, Анвар Юнусов, Довуд Мадиев (Бош муҳаррир ўринбосари), Жаҳонгир Шарофбоев (масъул котиб), Маъмура Адилова, Мирзохид Содиқов, Нормамат Аллаёров, Носирхон Акбаров, Ойсулов Нафасова, Пиримқул Қодиров, Соғиндик Ниетуллаев, Шамси Эсонбоев	Бизга кўнгиноқ қилинг: Котибият: 153-52-78 Хатлар бўлими: 153-85-43 Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0116-рақам билан рўйхатга олинган. IBM компютерида терилди ва сақланган. Офсет усулида босилди. Бичими А-3. Ҳажми 2 босма табақ. E-mail: ishonch-doverie@mail.ru	Бизнинг манзил: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй. Нашр кўрсаткичи: 133; 134 «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.	Газета ҳафтанинг сешанба, пайшанба ва шанба кунлари чиқади. Муаллифлар фикри тахририят нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин. Нашримиздан кўчириб босилганда «Ishonch»дан олинганлиги кўрсатилиши шарт. Тижорат аҳамиятига молик материаллар 16 белгиси остида чоп этилади.	Навбатчи котиб - Ж.Шарофбоев Навбатчи - А.Абдиев Мусаххих - Н.Юлдошев Саҳифаловчи-дизайнер: Ж.Юнусов Буюртма Г— 214 Тиражи: 20124 Босишга топшириш вақти - 21.00 Топширилди - 21.30 Сотувда эркин нархда 1 2 3 4 6 7 8
---	--	--	---	---	--